

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrst do Din 2, do 100 vrst do Din 2.50, od 100 do 300 vrst do Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Novoletna poslanica vlade:

Jugoslavija v novem letu

Želje in napovedi notranjega ministra dr. Korošca — Glavni problemi jugoslovanske notranje politike

BEograd, 1. januarja. AA. Notranji minister dr. Korošec je imel na novega leta dan po radiju govor, v katerem je med drugim izjavil:

Ko stopamo v novo leto, lahko ugotovljamo, da vlada po vsej naši državi kakor politično temu pravijo, »red in mir«. Napetost v vsem javnem življenju, ki jo je naša vlada podedovala, se je pomirila. Napetost med strankami je izginila zaradi kolosalnega razmaha Radikalne zajednice in padca drugih strank na minimum. Socialni nemiri, ki so se pojavili med letošnjimi stavkami, so se umaknili začasni socialni pomiritev. Gospodarska kriza je prišla padati. Narodno blagostanje raste. Politični valovi, ki so se med občinskimi volitvami v nekaterih naših domovinah razgibali, so se zopet poglobili. Državne oblasti držijo krmo notranjega reda in miru krepko v svojih rokah in gledajo mirno in z zaupanjem v bodočnost.

Navzlic temu pa vemo, da ima tudi naša doba težka narodna in socialna vprašanja, ki jih bo treba rešiti. Ta vprašanja so nam dobro znana in se jim nikakor ne umikamo.

O občinskih volitvah

Da je naša vlada, ki jo tvorijo večina pristajši Radikalne zajednice, pozdravila izid volitev z velikim zadovoljstvom, v to najbrže nihče ne dvomi. Parlamentarna in izvenparlamentarna opozicija, čijih bahotost ni v nobenem razmerju z njuno silo med

ljudstvom, sta hoteli naš uspeh zmanjšati. Izdali smo okrožnico in zahtevali od oblasti pismeno in ustno, naj absolutno spoštujejo zakone, naj policija in orožništvo ne posegata v strankarskopolitično arena, naj skrbita za red pri volilnem dejanju in povsod pomagata narodu pri izpolnjevanju njegove volilne dolžnosti.

Volitve so bile popolnoma svobodne. Če so se ponekod pojavili izjemoma in proti naši volji in želji nasilja in neredi, moramo pri tem upoštevati, da so se volitve vršile v približno 4.000 občinah. Statistika navaja teroristična dejanja ravno s strani opozicije. Značilno je, da je opozicija, ki jo razpisu občinskih volitev izdala letak, v katerem ugotavlja potvorbe, podkupovanja in nasilja v času, ko ta dejanja sploh še niso bila mogoča. Opozicija se poslužuje nerazne, da bi s tem opravičila svoj neprilicni poraz. Na ta način se pa diskvalificira za svoje nadaljnje delo.

Nove občinske uprave so povsod že prevzele svoje dolžnosti in izpolnile vse formalnosti. Upravičeno pričakujemo, da bodo, izvedljive po toliknem presledku, zvesto in vestno delale in prid svojih volilcev.

O političnih zakonih

Sedaj, ko so opravljene volitve v kmečkih občinah, je le vprašanje oportunitete, kdaj naj se razpišejo volitve v mestnih občinah. Res je, da bi želela vlada, naj se volilni zakon za mesta (in prav tako tudi

za kmečke občine) še pred volitvami nekoliko v demokratičnem duhu izpremeni. Želja vlade je, naj bi se to, kakor tudi sprejetje takozvanih političnih zakonov, po možnosti izvedlo v najtesnejšem in kar možni prijateljem sodelovanju s Hrvati.

Moralna kriza vedno hujša

Kriminalnost med našim narodom ne nadejuje v tolikšni meri, kakor želijo vlada in njeni organi. Temu pa ni kriva policija, ki jo z vsemi silami pobija, marveč splošna moralna kriza, ki je tudi naše ljudstvo obvela, in ki se pojavlja v našem časopisju, književnosti, filmu, razstavah in v družbi sami. Nočem posnemati posebnega nauka iz te ugotovitve, ker ne bi nič koristil, preden se vsa družba ne stremi. Ta preobrat je za ozdravljenje našega naroda več kot potreben!

Komunizem v Jugoslaviji

Hvala Bogu, v boju proti komunizmu lahko zaznamujemo marsikatero pozitivno stran, čeprav so negativne še prav številne. Komunizem se ni mogel med kmečkimi prebivalstvom, ki trezno gleda na življenje, nikoli krepkeje ukoreniniti. V zadnjem času lahko z zadovoljstvom beležimo, da se tudi med delavstvom ni mogel tako razviti, kakor so pričakovali. Mislim, da je sedanja vlada s svojim delom imela svoj delež pri tem izboljšanju. Z obžalovanjem pa moramo priznati, da med intelektualnim delom našega naroda razmere niso tako zadovoljive kakor pri roč-

nem delavstvu. Temu se ne čudim, ker velja v današnji družbi levičarstvo in skrajno levčarstvo še prav posebej za posebno odlično modo. Ta kuga je že obvela mlade kandidate za duševne poklice kakor v neki meni tudi same mlade intelektualce. Skrbeti bo treba z vsemi silami, da se kuga ne razširi. Cerkev, šola, časopisje, gledališče in družbe, zlasti pa družina, vsa na plan! V vzgoji mladine je mnogo slepote in nemarnosti. Strašne žrtve so nedolžni otroci. Ko se otroci izgube, sledijo pekoče, težbe in solze, večina pa vse prekasno in zaman.

Vedeti moramo, da se moramo v boju zoper komunizem bati na jasnem o tem, kaj hočemo. Sani moramo imeti jasne poglede tako v socialnem, gospodarskem kakor v moralnem oziru. Nočemo individualizma, ki nas vodi v skrajno liberalizem in v družbeno anarhijo. Odklanjamo tudi kruti kolektivism, ki nas vodi v komunizem. Komunizem je pa največji in najhujši tiran vsake svobode in demokracije. Pot je nasilja in krvi. Naša pot vodi v sredini. Nočemo uničiti sloherni svobodo, individualno, kakor tudi odklanjamo, da bi se v morju kolektivizma potopili.

Naši pojmi o svobodi, demokraciji, o redni narodu, cerkvi in državi, se razlikujejo od pojmov komunistov in bolševikov. Vsi, ki hočejo svojemu narodu dobro, morajo pustiti feto morganu komunizma in se boriti proti njemu v enotni fronti.

Želim vsem srečno in veselo Novo leto!

Politični obzornik

Da se razumemo!

Preteklo sredo je nas »Slovenec« napadel po svoji stari ligurijanski morali, kakor se spodobijo glasilo Katoliške akcije in Katoliškega tiskovnega društva. Ni naša krivda, ako ni ta famozni borec za katoliško moralno in krščanske resnice dobil takšnega odgovora, kakršnega si je zaslužil.

Naloga dr. Mačka

»Obzora« je zopet jel igrati vlogo mentorja hrvatskega narodnega pokreta, dasi mu je dr. Mačkovo glasilo »Hrvatski Dnevnik« že opetovano prav energično povedalo, da si vodja narodnega pokreta dr. Maček odločno prepoveduje, da bi »Obzora« nastopal kot mentor ali tolmač njegove politike. Toda »Obzora« žilica ne da miru! O božicu se je razpisal o nalogah hrvatskega narodnega pokreta. Tako-le piše: »Najvažnejša in najnujnejša naloga narodnega pokreta, ki mu je na čelu dr. Vladko Maček, je končno rešenje hrvatske vprašanja to se pravi: potom sporazuma s Srbi in Slovenci urediti medsebojne odnose v državni skupnosti na ta način, da bosta zanjama medsebojna ravnopravnost in svobodni razvoj hrvatske individualnosti v skladu z državno in narodno politiko Srbov, Hrvatov in Slovencev. Toda hrvatsko vprašanje ni samo narodno in politično, marveč je tudi kulturno in socialno, a to pomenja, da se ne more reševati samo politična stran tega vprašanja, ne da bi se istočasno rešil tudi socialni problem odnošajev mednarodnih narodnih delov — kmetov, delavcev in meščanov, mest in vasi, producentov in konzumentov, dela in kapitala. Dočim so se pred vojno skoraj izključno meščanske stranke vodile politiko v imenu vsega naroda, se je danes situacija v toliko spremenila, da stoji danes v borbi ravnopravnosti tako kmetje, kakor delavci in meščani. Ti so politični subjekt, ki pod vodstvom dr. Mačka uravnavajo svoje težnje, da rešijo nacionalna in socialno-gospodarska vprašanja v organski zvezi, ker bi enostranski uspeh v samo enem pravcu lahko izval nadležno borbo, ki bi lahko ogrozila že izvedljive uspehe.« — Pisec tega članka je brez dvoma dr. Milivoj Dežman, ki je pred kratkim dobil visoko odlikovanje. Zanimivo je, da je »Obzora« preje stalno poudarjal, da je hrvatsko vprašanje eminentno politično vprašanje, pobijal mišljenje, ki se je čisto pojavljalo, da je treba najprej rešiti razna nujna gospodarska in socialna vprašanja, na kar bo se dalo hrvatsko vprašanje z lahko razvozljati, ter dokazoval, da je pravilen baš nasprotni postopek: najprej je treba rešiti politično hrvatsko vprašanje, vsa druga vprašanja pa se bodo nato dala z lahko razrešiti. »Obzora« torej sedaj implicitno priznava, da je hrvatsko vprašanje v bistvu kompleks političnih, gospodarskih in socialnih problemov, kar je prva konstatirala pohorska konferenca in kar je takrat prav »Obzora« tej konferenci hudo zameril. Pa ne da bi se »Obzora« približeval »pohorcem«?

Sporazum z Bolgarijo

Uradno poročilo o pogajanjih

Beograd, 2. januarja. AA. Vlada kraljevine Bolgarske je nedavno tega predlagala vladi kraljevine Jugoslavije sklenitev prijateljskega pakta med obema sosednjima in bratskima državama. Čeprav so beograjski uradni krogi ta predlog zelo simpatično sprejeli, vendar jugoslovanska vlada ni mogla dati dokončnega odgovora, preden se ni s svojimi prijatelji in zavezniki posvetovala.

Ker so se ta posvetovanja te dni končala in ker so se vlade Grčije, Rumunije Turčije in Českoslovaške izjavile za sprejetje bolgarskega predloga, je jugoslovanska vlada takoj obvestila vlado kraljevine Bolgarske, da sprejema stavljeni predlog z največjim zadovoljstvom. Ko bodo še nekatere čisto tehniške in formalne priprave končane, bo pakt podpisan.

Mala antanta in Abesinija

Češki listi napovedujejo priznanje aneksije Abesinije s strani Male antante

Praga, 2. januarja. r. Tukajšnji listi poročajo, da se je potem, ko sta Francija in Anglija ukinili svoja posaništva v Addis Abebi in ju spremenili v generalna konzulata, tudi českoslovaška vlada odločila, da bo priznala aneksijo Abesinije s strani Italije ter imenovala svojega konzula za Addis Abebo. Českoslovaška vlada je o tem obvestila Jugoslavijo in Rumunijo ter izrazila že-

ljo, naj bi vse tri države Male antante proučile to vprašanje, da bi tako postopale popolnoma enotno. Ker niti Jugoslavija niti Rumunija nimata proti temu nikakih ugovorov, je pričakovati, da bo Mala antanta v kratkem kot celota priznala italijanski imperij, s čimer bo storjen nov korak na poti zblizjenja Male antante in rimskega bloka.

Nemške represalije

Nemške vojne ladje so zaplenile parnik madridske vlade

Berlin, 2. januarja. AA. DNB: Ker rdeča vlada v Bilbau ni hotela vrniti to vora in potnika, ki je bil na ladji »Palos«, je nemška vlada morala odrediti posebne korake in so nemške vojne ladje v špan. vodah zaplenile en rdeči parnik v španskih vodah. Nemška vlada izjavlja, da je bil parnik »Palos« zaplenjen izven španskih voda.

Pariz, 2. januarja. z. Potrjujejo se vesti, da so nemške vojne ladje, ki krožijo v španskih vodah, zaplenile v bližini Bilbaue tovorni parnik madridske vlade, ki je bil natovoren z žitom in drugimi živili za mestno upravo v Bilbau. Parnik so prisilili, da je odplul izven španskih voda, kjer so ga nato proglasili za zaplenjenega. Madridska vlada je o tem takoj obvestila odbor za nevarnost v Londonu kakor tudi francosko in angleško vlado. Madridska vlada smatra to postopanje nemške vlade za grobo kršitev mednarodnega prava, ker v tem primeru ne gre za tihotapski parnik, kakršen je bil nemški parnik »Palos«, ki je tihotapil orožje in municijo za generala Franca.

Madridska vlada prepričana o svoji zmagi

Valencia, 2. januarja. AA. Posebnemu Havasovemu dopisniku je podal državni podtajnik v vojnem ministertvu general Aseazjo

Splošna mobilizacija španskih republikancev

Pariz, 2. januarja. o. Valencijaka vlada je sklenila proglasiti v najkrajšem času splošno mobilizacijo vseh moških od 18. do 45. leta starosti. Mobilizacija je bila že pred meseci podrobno pripravljena, pa so jo opustili iz oportunističnih razlogov.

Ista agencija poroča, da je v zadnjih borbah okrog Madrida padla tudi znana komunistinja La Passionaria.

Belgijska demarša v Valenciji

Bruselj, 2. januarja. b. Pred kratkim je neznano izginil prvi tanik belgijskega posaništva v Madridu grof Borchgrave. Vsi dosedanjí poizkusi, da bi ga izsledili, so ostali brezuspešni. Zato je belgijski zunanji minister Spaak naročil belgijskemu odpravniku poslov v Madridu naj zahteva od madridske vlade v Valenciji takojšnjo uvedbo na pripetilo pogrešanemu grofu.

Papež Pij XI. na smrtni postelji

Zdravniki so izgubili vsako upanje in mu dajejo največ še en mesec življenja

Rim, 2. januarja. r. Boleden sv. očeta se je začela rapidno slabšati. Zdravniki so pripravljeni na najhujše in so o tem obvestili tudi vse sorodnike papeža, ki so se že zbrali v Rimu. Zastrupljenje krvi na levi nogi se polagoma širi na ostalo telo. Ko bo ta kri prišla do srca ali do možgan, bo nastopila zadnja kriza. Zdravniki nimajo več nikakega upanja, da bi bila še mogoča rešitev. V najboljšem primeru bo bolnik držal še do konca tega meseca. Tudi v merodajnih vatikanskih krogih se že priprav-

ljajo na smrt papeža in so o tem tudi že obveščeni vsi izven Rima živeči kardinali, da bi se pravočasno zbrali v Rimu in izvolili novega papeža. V poučenih krogih ne prikrivajo, da bo za novega papeža nastal hud boj. Italijanski kardinali imajo sicer večino v kardinalskem kolegiju, vendar pa so med seboj razcepljeni. V enem taboru so zagovorniki fašizma, ki bi želeli svojega pristaša na Petrovem prestolu, na drugi strani pa so zagovorniki najstrožje nevtalnosti katoliške cerkve.

V Franciji so za 24 ur podaljšali staro leto

Redek primer v parlamentarni zgodovini

Pariz, 2. januarja. z. V Franciji so letos podaljšali staro leto za celih 24 ur. Vlada je želela, da bi poslanska zbornica in senat še pred 1. januarjem sprejela proračun in zakon o davčni reformi, da bi ob zakona s 1. januarjem že stopila v veljavo. Ker pa so se razprave v obeh zbornicah zelo zavlekale, so malo pred polnočjo na Silvestrovo ure ustavili. Posvetovanja in razprave pa so tra-

jale preko vsega 1. januarja do 23.45, ko sta bila oba zakona v obeh zbornicah sprejeta. Šele takrat so ure zopet pogladi in si nato desajli novo leto. Tako je bilo staro leto podaljšano simbolično za celih 24 ur. Davi ob 1.30 zjutraj je bil prečitan dekret, s katerim se seje senata in poslanske zbornice odgode do 12. januarja.

Nemška vojna napoved Franciji ukradena

Pariz, 2. januarja. br. Pri pregledu arhiva zunanjega ministertva v zvezi z vojnovno afero uradnice Linderjeve so danes ugotovili, da je med drugimi dokumenti izginila tudi listina, s katero je 1. 1914. Nemčija napovedala Franciji vojno. Vest o tem je izzvala veliko senzacijo in javnosti. Uvedena je najstrožja preiskava.

Povratak Abd El Krima iz pregnanstva

Pariz, 2. januarja. o. Vlada je sklenila dovoliti voditelju rifskega Kabilov Abd El Krimu, ki je bil pred leti pregnan na otok Reunion, povratak v Francijo. Abd El Krim prejema pokojnino, ki znaša 100.000 francov na leto in ki mu bo sedaj površna, ne bodo mu pa dovolili, da bi se vrnil v svojo severno-afriško pokrajino.

Friderik Habsburški bo pokopan v terek

Budimpešta, 2. januarja. br. Pred dnevi umrl bivši avstrijski nadvojvoda in vrhovni poveljnik avstrijske vojske ob začetku svetovne vojne Friderik Habsburški bo pokopan v terek dopoldne na svojem posestvu v Magyarvarju. Pogreb se bo vršil z največjimi vojaškimi častmi. Tudi avstrijska vojska bo odposlala na pogreb posebno odposlansko z vojnimi ministrom na čelu.

Budimpeštanski župan umrl

Budimpešta, 2. januarja. z. Davi ob 8.30 je umrl zadel od srčne kapi budimpeštanski župan dr. Evgen Sipőcz v starosti 58 let.

Dve važni bančni uredbi v ČSR

Praga, 2. januarja. b. Dne 1. januarja 1937. stopita v veljavo dve važni vladni uredbi, katerih prva se nanaša na likvidacijo centralne banke nemških posojilnic v ČSR, druga pa na ustanovitev nove denarne centralne vseh českoslovaških posojilnic pod naslovom centralne banke českoslovaških posojilnic.

Tovarna orožja v Hamburgu z ameriškim kapitalom

Dunaj, 2. januarja. b. »Morgen« donava, da je rajhovska vlada privolila v zgraditev nove tovarne orožja v Hamburgu, pri kateri bo v glavnem udeleženi kapital družbe Grave. Kapital bo znašal 30 milijonov RM in bo podpisan v treh obrokih po 10 milijonov RM. Podpis tega kapitala bo izvršen na osnovi takozvanih zatvornih mark, to je tujih »zamrznevalnih« kapitalov v Nemčiji. Financiranje novega podjetja, ki naj bi razbremenilo produkcijo orožja drugih nemških tovarn, je baje že zagotovljeno. Po podatkih iz zanesljivega vira bo nova tovarna začela obratovati najkasneje 1. julija 1937.

Dr. Trumbić o hrvatskem uprašanju

Jugoslovanski odbor, ki je med vojno deloval v Parizu in kateremu je načeloval dr. Ante Trumbić, je postal 13. marca 1916. francoski vladi posebno spomenico o jugoslovanskem vprašanju. V tej spomenici, ki jo je podpisal sam dr. Trumbić, se piše: »Odstavek nanaša tudi na hrvatsko vprašanje. Ker je to hrvatsko vprašanje v zadnjem času v ospredju političnih razmatranj, bo našo javnost zanimalo, kakšno je leta 1916. dr. Ante Trumbić, takratni predsednik Jugoslovanskega odbora in »glavni« somišljenik dr. Mačka, mislil in sodil o hrvatskem vprašanju. V dotični spomenici čitamo: »Kot neodvisna država bi hrvatska imela pogojev za obstanek, kakor bi teh pogojev tudi ne imela Srbija, ako bi morala ostati stisnjena v svoje predvojne meje. Ločeni državi Hrvatska in Srbija ne samo da bi ne imeli življenjskih pogojev za uspešen razvoj, marveč bi bilo obema usojeno, da bi zapravljale svoje moči v medsebojnih tekmovanju in sicer do onega časa, ko bi nacionalni nagon s svojimi lastnimi silami ne podrli umetnih ograj in politično spojil ono, kar je sedaj po naravnih zakonih eno. Hrvati, Srbi in Slovenci ne pričakujejo »rečne bodočnosti, ako se osnujeta dve ločeni državi, marveč samo v eni skupni državi, ki bi mogla edino v svoji popolni celoti ustvariti pogoje in sredstva za svojo varnost, za svoj razvoj in za svoj napredek, kar bi bilo samo v interesu miru med evropskimi narodi.« — Kakor je iz tega odstavka razvidno, se je dr. Trumbić ob leta 1916. sem znatno preorientiral!

Borzna poročila

INOZEMSKA BORZE
Curih, 2. januarja. Beograd 10, Pariz 20.33 London 21.37, New York 435.375, Bruselj 73.375, Milan 22.925, Amsterdam 238.40, Berlin 175.10, Dunaj 78.60—84.25, Praga 15.25, Varšava 82.20, Bukarešta 3.25.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

V petek se je začelo — baje srečno

Kako smo se poslavljali od starega leta in prestopili v novo

Ljubljana, 2. januarja. Pregovor pravi, da je petek slab začetek. Toda to je praznovanje. Samo pomislite, kako srečno se je začelo letošnje leto v petek. O tem bi lahko danes pisali dolgo pismo. Omeniti pa moramo vsaj, da so se marsikomu uresničile vse želje vsaj na pragu novega leta, v čudoviti Silvestrovi noči. Baje se gode čudeži v kresni noči, da se pa v resnici gode v Silvestrovi noči bi lahko marsikdo poridil.

OPTIMISTI SO NAPOLNILI LOKALE

Da, eden največjih čudežev je, da so postali v Silvestrovi noči skoraj vsi Ljubljančani optimisti. Sicer jim očitamo, da nimajo temperamenta in ne smisla za humor, da so vedno čemerni ter jezni na ves svet in da najraje spe pri vseh prilikah. Morda to drži vse dni v letu razen zadnjega dne, ko meščani korporativno demantirajo vse, kar jim hočemo sicer naprtili. Splošni optimizem je zavladal po vsem svetu.

Med najzanimivejše znake tega optimizma moramo pršteati predvsem, da so postali na Silvestrovo zvečer optimistični tudi berači. Največ je bilo nadebudnih. Kdove odkod so prihajali. Kljubilo so po ulicah sredi mesta pogumno, kakor da se jim ni treba bati pota. Nekateri so delali pohode celo v skupinah. Hodili so od lokala do lokala, da bi jim kdo voščil srečo, ko smo že bili vsi tako radodarni v voščilih. Z optimizmom so nastavliali ter nagovarjali presrečne meščane, ki so menda že zvečer težko opazili okrog sebe realistično podobo starega leta. Začelo se je praznovanje.

Praznovanje... Zato je bil tudi razsvetljen grad. Saj veste, da je tako slovenski trenutkov malo in da mora Ljubljana pokazati tedaj tudi na zunaj svojo nepopisno radost ter praznično razpoloženje. Žalostno je samo, da so meščani mislili pri tem nekaj drugega, namreč, da je bil grad razsvetljen samo zaradi njihove orientacije. V Silvestrovi noči človek baje kaj kmalu izgubi sam svojo sled, zato so pa optimisti, ki so napolnili lokale, raje čakali belega dne. Toda vsi niso našli primerne zavetja.

PRAZNOVALI SO KONEC KRIZE

Konec krize so naši meščani praznovali že v prejšnji Silvestrovi noči, a letos je bila potrebna rekapitulacija. Danes seveda ni primerno načenjati debato, ali je krize že konec, dočim je v Silvestrovi noči, ni bilo treba, saj je bilo premalo gostoljubnih lokalov, ki jih v Ljubljani res ni malo. Največji navaj je bil v lokalih eredi mesta, vendar s tem

ni rečeno, da je periferija spala. Menda so bili prirejeni v vseh večjih lokalih Silvestrovi večeri, razen tega pa ne smemo prezreti društvenih prireditelj, ki so bile tako znamenite, da boste najbrž želeli o njih še posebej. Povsod je vladalo pravo narodno veselje kakor ob najprejnejših zgodovinskih trenutkih. Skoda je, da so ljudje tako pozabili, da se mnogi že včeraj niso več ničesar spominjali, in da so tako skromni, da ne morejo reči drugega, kakor da je vladala v resnici amirana zabava. Ta »anjimira« se je manifestirala tu in tam v mestu včeraj zjutraj v kaj nenavadnih, ali, če hočete, v povsem navadnih oblikah. Ljudje, ki so se vračali s splošnega praznovanja zjutraj, pa niti ne vedo, kako so se vrnili. Žal, vodo tem bolj mestni pometalci, ki so morali za njimi čistiti hodnike in ceste.

VSI BI NAM RADI VOŠČILI NAJBOLJŠE

Včeraj niso imeli praznika pismonoše, smetarji, perice, dimnikarji in — kdo bi našel vse. Toda najlepše pri tem je, da so praznik žrtvovali samo zaradi tega, da bi nam voščili srečno novo leto. Takšnih idealistov je res malo na svetu ter je prav, da bi jim meščani posvelili vsaj en dan na leto. Toda meščani morajo na novega leta dan spati. Lahko si mislite, kako razočarani so bili ti naši idealisti, ki so nas budili vse dopoldne, ko je vladala v stanovanjih globoka tišina. Čim večji optimizem je vladal ponoči v lokalih, tem bolj tiho je bilo včeraj v stanovanjih in na cestah. Nihče ni hotel sprejeti pošte, nikogar ni zanimalo, kaj je novega v listih in meščani niso več potrebovali nileke, ne porzani smetarja in ne dimnikarja. Niti praznični niso bili ter niso verovali, da dimnikar prinaša srečo, če pride na novega leta dan prvi v hišo.

Kaže torej, da si bodo vsi naši veliki prijatelji morali izbrati drugi dan na leto za svoje obiske in voščila. Petek je bil zanje letos v resnici slab začetek. V tem pogledu so boljše odrezali naši berači, ki so preložili svoje ure na drug dan, na kateri, nihče ne ve, saj dandanes niti berači ne morejo živeti brez uradne tajnosti.

Samo po sebi se razume, da včerajšnji praznik ni bil posvečen izletom, temveč samo spanju. Kako so zadovoljni smetarji, vam bodo sami povedali. Kakšno je bilo včeraj vreme, vas najbrž tudi ne zanima, ker ste prvi dan v letu srečno prespali. Začelo se je torej v resnici srečno in lahko upamo, da letos ne bomo trpeli vsaj zaradi nespečnosti.

kranjskem meščanstvu je, da se z obliko udeležbo oddolži za trud in poštvalnost teh naših odličnih umetnikov. Ta večer naj kranjsko meščanstvo posveti glasbenim umetnost, saj bo deležno čudovite glasbenih užitev. Predpredaja vstopnic v trgovini Hlebci.

— Osebnost. Za dvorne zasluge je prejel te dni odlikovanje Sv. Save V. stopnje tukajšnji železniški postajaščnik g. Ivan Toporič. Splošno znanemu in priljubljenemu g. načelniku ob tej priliki iskreno čestitamo.

— Reprija »Hlapce«. Cankarjeva drama »Hlapci«, katero je pred kratkim odigral gledališki oder »Narodne čitalnice« v proslavo 60letnice pisateljevega rojstva, se ponovi jutri v nedeljo popoldne ob 4. v Narodnem domu. Prepričani smo, da

bo tudi ponovitev dosegla tisti uspeh, kot ga je doživela premiera.

— Silvestrovanje je bilo v Kranju letos povsod dovolj. Nobeno pa ni izpadlo tako lepo in animirano ter v velikem obsegu, kakor silvestrovanje »Nar. čitalnice« v Narodnem domu, kjer se je zbralo vse kranjsko občinstvo. Zabeležimo tu še pester program in jazz »Odeon«.

— Gledališki oder »Narodne čitalnice« ponovi v nedeljo dne 3. t. m. ob 4. uri popoldne v Narodnem domu Cankarjevo dramo »Hlapci«. Pri vprizoritvi sodeluje tudi gledališki oder delavskega izobraževalnega društva »Vzajemnost« iz Kranja. Kdor je premalo zamudil naj ne zamenja prilike, ker se ne bo več ponovila.

Boj med mestnimi in elektrotehničnimi podjetji

Poleg drugih težav imajo elektrotehnična podjetja še močnega konkurenta v mestnih podjetjih

Ljubljana, 2. januarja

Med mestnimi podjetji in obrtniki nekaterih strok je že delj časa precej napeto razmerje, ki se kaže od časa do časa tudi v občinskem svetu, kjer hočejo obrtniki izvajati svoje pravice. Samo po sebi se razume, da se mestna podjetja trdnostno upirajo zahtevam obrtnikov. V marsičem je njihov boj lažji, ker so vključena v občinsko upravo, ki je vsekar močnejša in tudi njena avtoriteta je večja kakor posameznih obrtnikov. Toda na drugi strani občinstvo navadno deli simpatije za obrtniki, zlasti zdaj, ko so jih nepravde splošne gospodarske razmere pritisnile k tlom. Naš obrtnik je znan kot vreden davkoplačevalec in soliden podjetnik, ki ga vodi poštenje kot glavno načelo. V teh letih splošnih težb smo pogosto preslišali tožbe obrtništa in marsikdo ni opazil, da je naš obrtnik v resnici v obupnem položaju. Ob tej priliki hočemo opozoriti na posebno panogo obrti, ki spada delno tudi v trgovsko stroko, na ljubljansko elektrotehnična podjetja, ki si med drugim prizadevajo izboljšati svoj položaj s tem, da bi dosegla ukinitve elektro instalacijskega oddelka mestne občine in mestne prodajalne z električnim materialom.

MONOPOL MESTNIH OBČIN NA OBRTNISKA DELA PRED L. 1927

Nekatere obrtne panoge so pri nas še zelo mlade, kakor je pač še mlado naše elektrotehnično gospodarstvo. Tehnično usposobljenega delavstva nimamo še dolgo. Ko je Ljubljana dobila elektriko, so prva dela opravljali tuji monterji. Pri teh monterjih so se izučili domači delavci, ki so pozneje začeli opravljati električne instalacije na ljubljanskem mestnem električnem omrežju. Mestna občina si je tako pripisovala pravico na elektroinstalacijska dela in ustanovila je bil elektroinstalacijski oddelk. Značilno je, da do l. 1927 zasebna elektrotehnična podjetja niso smela opravljati nobenih instalacij na električnem omrežju ljubljanske občine. Prav tako niso imeli pravice na dela na omrežju kranjskih deželnih elektrarn. Toda to ni veljalo samo za Ljubljano, temveč tudi za mestni občini v Mariboru in Celju. Vendar so bili pogoji za razvoj elektrotehničnih obrti v Mariboru in Celju dani prejšnji v Ljubljani. Ko je začela obratovati falska elektrarna, je bilo konec monopola mariborske mestne občine na elektrotehnična dela.

L. 1923 je bila ustanovljena v Ljubljani strokovna zadruga koncesioniranih elektrotehnikov za Slovenijo. Dotlej so bili obrtniki elektrotehničnih strok organizirani v drugih obrtniških združenjih, nekateri pa sploh niso bili vključeni v nobeni obrtniški organizaciji. Vpliv nove strokovne obrtniške organizacije se je kmalu pokazal. Zadruga se je odločno potegovala za obrtniške pravice svojega članstva in njen velik uspeh je bil, da je veliki župan L. 1927 s posebnim odlokom odpravil monopol mestnega podjetja na elektroinstalacijska dela. S tem je bil dan pogoj za razvoj tako važne obrtniške stroke. Ponisli je treba, da so pri nas obrtne panoge, ki so se začele razvijati v novejšem času, potrebne še posebej zaslonbe, da se lažje čim prej razvijejo, vendar njihov razvoj bolj ovirajo kakor podpirajo.

BOJ SE NI KONČAN

Zadnja leta je razvoj elektrotehnične delavnosti zelo oviral tudi splošen gospodarski zastoj. To je še tem bolj slabo znamenje, kajti pri nas še dolgo ne bomo mogli govoriti, da je elektrificirana zadnja vas in da je električni tok prizan kot neobhodno potrebna življenjska potreba, kakor n. pr. hrana ali obleka. Elektrotehnična podjetja bi pri nas ne smela preživljati krize, saj jih čaka še ogromno dela. Ker pa je vladal zastoj tudi v tej stroki, so podjetja še tem bolj čutila razne druge težave. Tako naj mimogrede omenimo, da stavbna podjetja navadno ne prevzemajo le zidarskih in tesarskih del, temveč tudi dela profesionalistov. Samo po sebi se razume, da oddajajo dela profesionalistom po nižjih cenah kakor so jih prevzeli. Instalaterji so zaradi tega zelo prizadeti, zlasti tisti, ki so prej nobenega, morajo pa prevzeti odgovornost za dela in stavbni gospodar zahteva dober material. Zelo bo škodoval elektrotehničnim podjetjem in razvoju električnega gospodarstva pri nas monopol, ki ga je doblila nek »jugoslovanska« tovarna za prodajo in izdelavo elekt. materiala. Čim je stopila v veljavo posebna narodna, ki hoče predvsem tisti tovarni, se je material podražil za okrog 10%. Material je tovarna je slabši od vročene. Pri tem je za trga naglasi, da tovarna uvaža surovine iz inozemstva in da torej naše države nimajo

nobene koristi od tako zvane domače produkcije.

Pri vseh teh težavah pa imajo ljubljanska elektrotehnična podjetja še močnega konkurenta v mestnih podjetjih. V svojem boju proti njim naglašajo predvsem, da mestni podjetji elektrotehnične stroke konkurirata z njimi, ker ne plačujeta davkov in ker navadno elektroinstalacijski oddelki mestne občine prevzema vsa dela, ki jih oddaja mestna občina. Obrtni zakon sicer dovoljuje takšno podjetja, toda jim tudi točno predpisuje delokrog. Po tem zakonu je pa tudi predpisana vsa stranska usposobljenost za elektroinstalacije. a obrtniki elektrotehnične stroke ne priznavajo mestnim instalaterjem enake usposobljenosti, kakršne ima njihovo kvalificirano delavstvo, pač zato, ker je zanj strogo predpisana kvalifikacija. Mojstri, obrtniki morajo polagati poseben mojstski izpit in absolvirati morajo delovodsko solo. Razen tega je predpisana še večletna praksa. Zdej je na teritoriju mestne občine 20 pooblaščenih obrtnikov elektrotehnične stroke in zato mislijo, da je nepotrebno in v finančnem pogledu za občino celo škodljivo, če opravljajo elektrotehnične instalacije mestni monterji. Obrtniki zahtevajo, naj mestna elektrarna preneha opravljati instalacijska dela v hišah od 100 izvodov. Dalje se obrtniki sklicujejo na to, da mestna elektrarna v svojih delavnicah opravlja tudi dela za zasebnike, kar tudi zelo škoduje zasebnim podjetjem.

PRODAJALNO MESTNE ELEKTRARNE NAJ ZAPRO

Električna podjetja se bore tudi odločno proti mestni prodajalni z elektrotehničnimi predmeti. Trde, da so prodajalne ustanovljene pod okriljem politično upravnih organov, velika ovira zasebni trgovski inicijativi in svobodni trgovini. V interesu mestne občine pač ni, da bi v njenem območju hiral zasebna trgovina, kot lastnica prodajalne pa tudi nima posrednih in neposrednih dohodkov. Obrtniki trde, da ta trgovina izkazuje znatne pasive, dočim gre navidezno aktivnost na račun drugih dohodkov. Mestna občina bi naj imela le propagandni lokal ki bi v njem prikazovala porabo električnega toka za gospodinjstvo in druge namene.

Mestna občina zagovarja upravičenost instalacijskega oddelka v prvi vrsti s tem, da mestna elektrarna privlači s ceneniimi instalacijami in izvrstnim materialom konzumente električnega toka in da bi z ukinitvijo tega oddelka odpadla inspekcijska služba za instalacije, ki bi je instalaterji ne mogli nadomestiti v tem obsegu zaradi neekonomičnosti, kar bi bilo elektrarni v škodo. Prodajalno pa zagovarja, češ, da prodaja električne aparate za gospodinjstvo, kar služi propagandi za porabo električnega toka.

Ljubljanska podjetja izpodbijajo te argumente ter vztrajajo, naj mestna občina ne prevzema hišnih električnih instalacij izpod 100 izvodov, opusti pa naj vsa popravila za zasebnike. Dalje, vse nove instalacije v mestnih poslopih naj se oddajajo obrtnikom po razpisih. Mestna občina naj likvidira svojo prodajalno z elektrotehničnimi predmeti ob sodelovanju trgovcev elektroteh. materiala v Ljubljani.

Če upoštevamo, da so ljubljanska elektroteh. podjetja plačala lani nad 300.000 Din davkov, jim moramo pač priznati upravičenost njihovih zahtev.

Morda se bodo razmere kaj zboljšale s sprejetjem zakona o elektrifikaciji, da se bo elektrotehnična delavnost bolj razmahnila ter da bo postal električni tok v resnici vsem dostopna dobrina. Zdej smo še daleč od tega. Kdor vsaj nekoliko pozna razmere v naši elektrotehniški stroki, si pa mora med drugim predvsem želeči, da bi ban izdal čim prej odlok o uvedbi emotnih dobavnih in prodajnih pogojev za elektroteh. instalacije, priklop, odklop in prodajo toka. Zdej vlada v tem pogledu med elektrarnami in elektrotehničnimi podjetji še velik nered, da ne rečemo celo anarhija. Prav tako bi bilo zelo potrebno, da bi se elektrotehnična podjetja organizirala tudi gospodarsko — sredi bi jim naj bila sosedna banovina —, kar bi bilo v korist njim in splošnosti.

Iz Ptuja

— S silvestrovanjem je tudi Ptuj v prav prijetnem in veselim razpoloženju prestopil v novo leto. Skoraj v vsakem lokalni je bila domača zabava, kjer so gostje pričakovali novo leto. Prav prijetno zabavo pa je priredila Narodna čitalnica skupno s Sokolom in Narodnem domu v sponzi dvorčan, ki so bile nabito polne gostov. Člani dramskega društva so igrali veselo igranico »Generali občina« sicer vseh družtev, ki je je zaslulj

zato priredili tukajšnji domačin g. V. Baebler, ravnatelj elektrarne. Igra je polna humorja in kot nalašč za take večere primerne. Zabava je bila res zelo prijetna. Tudi v Ragoznici je priredilo bralno društvo silvestrovanje. V Društvenem domu pa so imeli svojo zabavo Nemci, kjer je bil obisk ravno tako zelo velik.

— Avtomobil v plamenu. Po državni cesti Ptuj—Ormož je te dni vozil s svojim osebnim avtomobilom tukajšnji avtomobilist M. neke duhovne gospode iz Ptuja. Med vasjo Spuhlja in Budina pa se mu je nenadoma vnel motor, tako da je bil avtomobil hipoma v plamenih. Šofer je takoj skočil iz avtomobila in odprl vrata, tako da so mogli potniki še pravčasno brez vsake nezgode izstopiti iz avtomobila. Avtomobil je popolnoma zgorel in ima lastnik okoli 30.000 skode.

— Namestu venca na krsto g. Reich, je darovala tukajšnja tverda 200 Din za brezposlene.

— Katastrska uprava preobremenjena s delom. Naša katastrska uprava je imela svojočasno razen šefa in enega geometra še štiri uradnike. Z ustanovitvijo katastrske uprave v Ljutomeru pa sta ostala pri naši katastrski upravi le še šef in en uradnik, dočim je drugi uradnik že delj časa bolan. Delo se kupiči, zlasti zdaj z novo uredbo o zaščiti kmetov tako, da en sam uradnik nikakor ne zmore vsega ogromnega dela. Nujno je potrebno, da se dodeli upravi vsaj še ena pisarniška moč, če ne že dve.

Beleznica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 2. januarja katoličani: Marij. Zletan

Jutri: Nedelja, 3. januarja katoličani: Genovefa.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Hrepenenje

ZKD: Če Baby ljubi, ob 14.15 v Matici

Kino Ideal: Lov za gangsterji

Kino Sloga: Kdo nori? matineja »Bosanska rapsodija« ob 14.15

Kino Union: Na veselen Dunaju, matineja »Cigan barona« ob 14.15

Kino Šiška: Tri mesece v raju.

Kino Moste: »Baron Münchhausen« in »Vran«

Šentjakobsko gledališče: »Pobegla nevesta« ob 20.15 Mestni dom.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Hrepenenje

ZKD: Če Baby ljubi, ob 10.30 v Matici

Kino Ideal: Lov za gangsterji

Kino Sloga: Kdo nori? matineja »Bosanska rapsodija« ob 11. dop.

Kino Union: Ti si moja sreča! matineja »Cigan barona« ob 11. dop.

Kino Šiška: Tri mesece v raju, matineja »Vsaka žena ima tajno« ob 11. dop.

Kino Moste: »Baron Münchhausen« in »Vran«

Lutkovni oder na Taboru »Jurček išče stanovanje« ob 15.30

Šentjakobsko gledališče »Pobegla nevesta« ob 20.15 Mestni dom

DEZURNE LEKARNE

Danes in jutri: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43. Trnkovec dde. Mestni trg 4. Ustari, Selenburgova ulica 7.

Matineja kina Sloga

Danes ob 14.15 in jutri ob 11. dop. Cene 3.50 in 5.50 Din

Bosanska rapsodija

Prekrasna epopeja lepot naših krajev

Slava kolesarskega bataljona

Ljubljana, 2. januarja

Tukajšnji I. kolesarski bataljon, ki mu poveljuje znani strokovnjak na polju kolesarstva poškornik g. Josip Jaklič, je imel včeraj svojo slavo v spomin na formiranje prve pkolesarske enotice v naši vojski leta 1927. Vabilu ljubeznega, v Ljubljani splošno priljubljenega domačina se je odzvalo lepo število gostov, med njimi zastopnik bana g. dr. Guštin, ljubljanski župan g. dr. Adlič, zastopniki drugih oblasti, društev in organizacij ter mnogo oficirjev ljubljanske garnizije. Slava je bila v vojašnici vojvode M. Šiška, kjer je goste sprejemal domačin podpoškornik g. Jaklič.

Ob 10.30 je prispeel komandant divizije general Tomič in po raportu se je takoj prišel služba božja. Opravi jo je pravoslavni prota g. Budimir. Pravoslavni službi božji in rezanju kofčica sta sledili še katoliška in muslimanska služba božja, potem je pa stopil pred vojaške in častniške kolesarskega bataljona komandant podpoškornik g. Jaklič, da jim v kratkih, jedrnatih besedah pokaže pomen slave. Spomin se je blagorokojnega kralja Aleksandra I. Zednjenja, ki so častniki vojaški in gostje počastili njegov spomin s trinitatnim »slava« klecom, potem je pa pozval navzoče, naj zaključijo trinitatni »živio« mlademu kralju Petru II. Vojaška godba je začela hrmo in s tem je bila lepa svetčenost zaključena.

Sledi je mimohod dobro izvežbanega kolesarskega bataljona pred komandantom divizije in civilnimi gosti, potem je pa povabil domačin podpoškornik Jaklič goste v lepo okrašen prostor Oficirskega doma, kjer jim je bila prirejena obilna zakuska. Tu je kmalu zavladalo veselo razpoloženje. Ljubezni domačin je s pomočjo častnikov in vojakov svojega bataljona pridno stregel gostom, civilist: so se pomešali med častnike in zopet se je pokazala vsa pripravnost in lepa harmonija med civilnim prebivalstvom in našo hrabro vojsko. Med zakusko je bila predložena prozorna brzojavka Nj. Vel. kralja Petra II. Brzojavno je čestital bataljonu slavo tudi minister vojske in morarice.

Kupujte domače blago!

Sokolstvo

Silvestrovanje viškega Sokola

Silvestrovanje viškega Sokola je tudi letos privabilo v Sokolski dom toliko množico sokolskega članstva in prijateljev društva, da je bila dvorana premajhna, da bi sprejela vso množico in jih je mnogo odšlo, ker ni bilo več prostora. Sokolski dom je znova pokazal, da ne odgovarja več svojim potrebam in bo morala uprava društva za gradbo sokol. doma skrbeti, da se dom v bližnji bodočnosti temeljito preuredi, čim bo rešeno pereče finančno vprašanje. Spored večera so otvorili sokolski igralci z burko »Midva sva morilca«, v režiji br. Ambroža, ki je vzbudila pri občinstvu mnogo veselega razpoloženja. Prav posrečena je bila plesna groteska s plesom po zamisli br. Milka Mariniča, kjer je poseben ugajal nastop br. Staneta Severja, ki je bil deležen burnega odobravanja in ploskanja. Občinstvo se je pri njegovem nastopu nasmejalo do solz. Tudi revija svetovnih pevskih mojstrov je bila prav posrečena točka, ki je občinstvu prav tako ugajala. Posebnost večera je bila polnočna alegorija »Zenevska mirovna konferenca«. V dvorano so prikorakali ob zvokih koračnice angelj miru, oborožen do zob, za njim Gandi, Haile Selasie, Španka, Nemec in Italijan. Vsa ta skupina se je postavila na oder, kjer je angel miru čestital srečno novo leto, potem pa zaplesal zamorski ples, sukajoč pri tem prav spretno svoje morilno orožje. Občinstvo je burno ploskalo in vzklikalo posrečeni alegoriji.

Po alegoriji je pozdravil občinstvo in želel srečno in zdravo novo leto 1937 starosta br. Borštnik, nakar se je pričel v dvorani ples s sodelovanjem sokolskega jazzja, ki je trajal v prav prijetnem razpoloženju do zgodnjih jutranjih ur. Pohvalno moramo omeniti izvrstno postrežbo, s katero je bilo občinstvo zelo zadovoljno in pa solidne cene. Brez dvoma si je viški Sokol s svojim silvestrovanjem pridobil zopet novih prijateljev. —at—

Nov sokolski tednik

„Sokolska volja“

Davna želja, da dobi sokolstvo v dravski banovini svoj slovensko pisan sokolski list, se je izpolnila. Pred nami je l. številka novega sokolskega lista »Sokolska volja«, ki bo izhajal tedensko v Ljubljani ter ga izdaja kolo Sokolov — idealistov, ki se niso strahili truda in žrtve, da nudijo članstvu vseh petih žup Dravske banovine informativni sokolski list, ki bo pokazal vse tisto drobno delo, ki ga opravljajo naše sokolske enotice.

Vsebinska prva številka je prav pestra, žal, da je moral izostati podkast »Polkovnik Šveec«, ki pa bo začel izhajati že v prihodnji številki. Uvodnik »Sokolska volja« pojasnjuje namen novega sokolskega tednika, ki je bil nujno potreben za naše župe. Najnovejša vesti imajo lepa poročila iz bratstva CSR in Francije. Na prvi strani je tudi slika ustanovitve sokolstva dr. Tyrša in odlomek iz njegovega največjega dela »Naša naloga, smer in cilj«. Na drugi strani so poročila iz Dravskega sokolskega zbora t. j. iz žup Celje, Kranj, Ljubljana, Maribor Novo mesto ter iz žup Karlovec in Zagreb (iz enice, ki so na teritoriju Dravske banovine). Topel članek je posvečen tudi tragično umrlemu bratu Janku Prelovcu iz Sušaka. Sledijo vesti iz Saveza SKJ, iz slovenskega sokolstva, slo-

vanskega sveta, iz naše domovine, objave, pet minut telovadbe zjutraj, koledar za brate prosvetarje, radio, ter ocena knjig, časopisov in revij. Kakor je iz vsebine razvidno nudi novi sokolski tednik vsakomur obilo poučnega in koristnega čtiva, zato smo prepričani, da bo list našel pri vseh bratih in sestrah širom naše banovine velik odziv. Prvo število novega lista smo poslali mnogim našim bratom in sestram na ogled, kdor ga ne namerava naročiti, naj ga pokaže drugemu bratu in sestri. Komur bo ugajal, naj nam javi z dopisnico, da si ga naroči.

Bratska društva in čete prosimo, da uvečejo naročila pod skupnim naslovom. Ko pride list na ta naslov — v telovadnico z njim v podrobno prodajo od brata do brata, od sestre do sestre. Vztrajati hočemo, bodrilo nas vzpodbudne besede, ki nam dohajajo iz vseh strani. Ne prosimo milosti, hočemo podpore in razumevanja. Nudili bomo vsakemu nekaj, a vsem dovolj, da bomo vedno temejše in bolj bratsko povezani v skupnem delu za skupno stvar. Krepimo se! Čuvajmo Jugoslavijo!

Vse bratske enotice, brate in sestre obveščamo, da se naroča list »Sokolska volja« v Ljubljani, Franciskanska ulica 6 ter stane celoletna naročnina le Din 25.— posamezna številka pa samo 50 par.

Vsi na delo za naš novi sokolski tednik »Sokolska volja«! —at.

— Jugoslovanski sokolski koledar 1937. V založbi Jugoslovanske sokolske matice v Ljubljani je izšel XVIII. letnik tega članstva namenjenega koledarja, ki ga je uredil br. Verij Švajcar. Poleg koledarskega dela in raznih uporabnostnih podatkov vsebuje koledar članek br. Engelberta Gangla »Naša največja menica«, ki poziva vse sokolsko bratstvo k največjemu delu pri Petrovi sokolski petletki. Dalje je v sokolskem delu nadaljevanje »Sokolske kronike« in končno pregled vsega slovenskega sokolstva, ki je razvrščen po posameznih sokolskih zvezah. Temu pregledu je dodan statistični pregled jugoslovanskega sokolstva po stanju dne 31. decembra 1935. Koledar velja samo 7 Din in se naroča pri Jugoslov. Sokol. Matič, Ljubljana, Narodni dom, Tomanova ulica. Segate po njem.

Iz Kranja

— Leon Pfeifer, virtuoz profesor na drž. konservatoriju v Ljubljani in primarni ljubljanskega komornega kvarteta, se bo na koncertu v Kranju, ki ga prirediteljsko ljubljanski konservatorij v gennazijah dvorani, dne 8. t. m. predstavljal kranjskemu občinstvu z dvema točkama in sicer s Svensena romanco in preludijem od Saint-Saenssa. Obe skladbi bo in naš najodličnejši violonist igral ob spremljevanju orkestra. Posetniki koncerta se bodo tako seznanili tudi z dvema blestoma iz svetovnoznanih violinskih skladb. Nadalje bo g. profesor Pfeifer uveljavil svoje visoko violinsko znanje pri vseh orkestralnih skladbah, ki bodo izvajane na tem koncertu, saj je uveljavil prevzel mešni koncertnega mojstra Krasen ton, ki ga izvajala iz svojega instrumenta bo našel do izraza na solo mestih v Prevostovem kransem in kontrapunktično zanimivem Concerto Grosso, Adamič. Na gradu in v Holi St. Paulus sivi Vse skladbe je našel dirigent Uroš Prevost, ki bo tudi dirigiral vse točke spreda, Na

Idejni osnutek zazidave Muzejskega trga

Kako naj bi bil zazidan ekonomično in po sodobnih arhitektonskih načelih — Prostor za kraljev spomenik

Ljubljana, 2. januarja. O zazidavi Muzejskega trga so se pred leti že razvlele razprave. Banske uprava je nameravala zazidati Muzejski trg po svojem načrtu, in sicer bi bilo sezidano ob Šubičevi ulici veliko, 8 nadstropij visoko poslopje, ki bi vezalo povečano poslopje banovinske hranilnice z muzejem. Toris muzejskega poslopja bi se precej spreminjal po prezidavi. Trg bi ostal na severni strani nezazidan. Mestna občina ni naklonjena temu načrtu in zavzela se je za prof. Plečnikovo načrt, ki po mnenju strokovnjakov rešuje bolj posrečeno vprašanje arhitektonske strani zazidave trga in sodobna urbanistična načela. Prof. I. Vurnik je na svojem predavanju pod okrilju Ljudske univerze, ko je govoril o gradbenih problemih velike Ljubljane, označil načrt tehničnega oddelka banke uprave kot nesprejemljiv iz urbanističnih vidikov in se je zavzel za to, naj bi upoštevali urbanistično za-

poslopje, in sicer s novega trga, bi bil označen s primerno visokim stolpom, ki bi imel reprezentativni prostor, marmorno dvorano, kjer bi bili shranjeni spomeniki časti, zastave, trojeje, doprni kipi itd.

ZVEZNI KRILI S PREČNIMI BLOKI

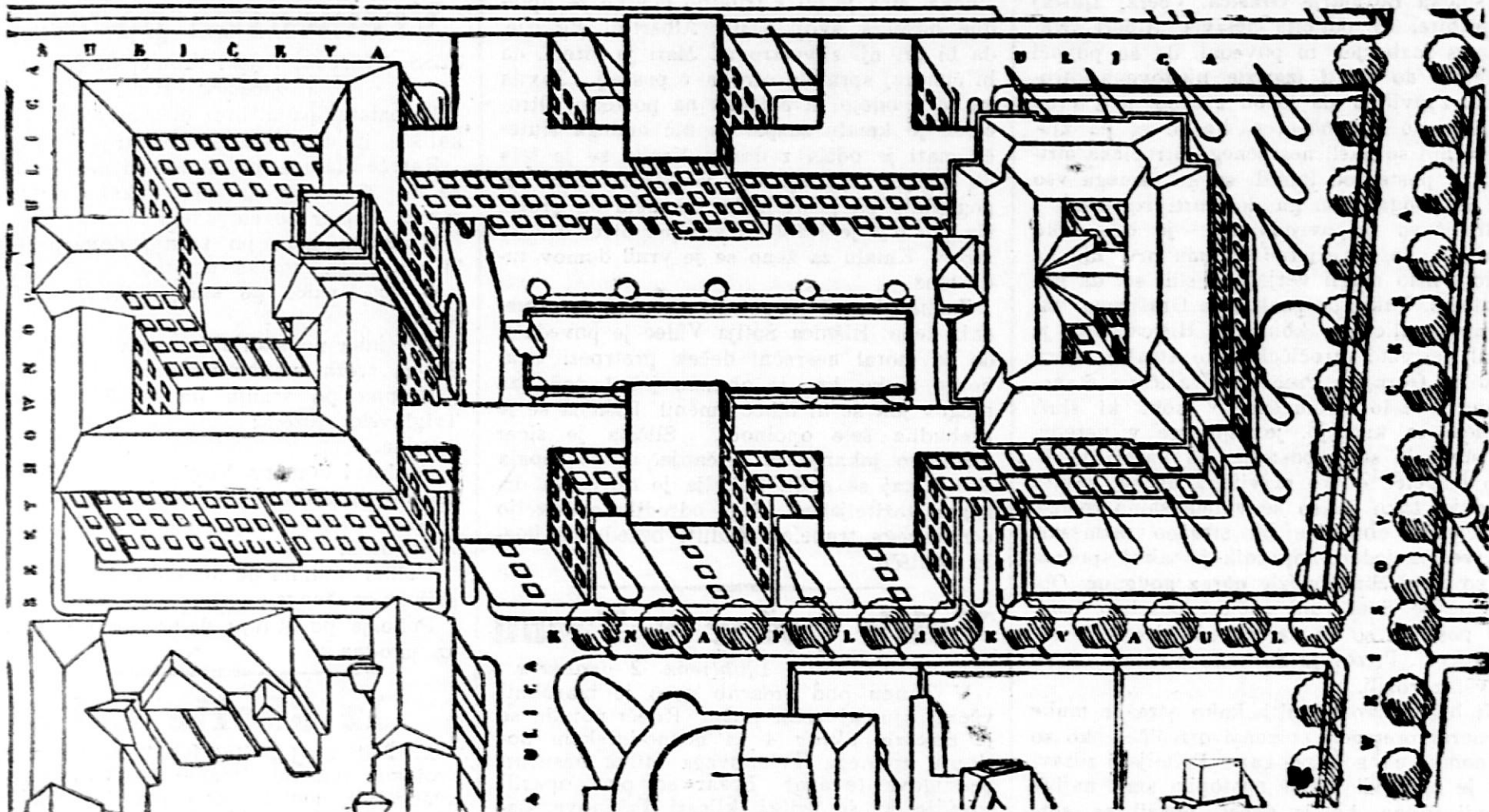
Zvezni krili mod hranilnice in sedanjem muzejem bi stali ob Knafljevi in Šubičevi ulici in bi bili razmeroma ozki, zato bi v njih samih ne bilo dovolj prostora. Da bi celotni stavbni kompleks v rešitvi našli prostor za vse urade, je arhitekt postavil na zvezni krili pravokotno po tri prečne bloke. Ti bloki bi bili izidani tudi pri tleh — pasaze bi bile med njimi pod zveznimi krili — in bi imeli v pritličju lepe trgovske lokale, n. pr. za zalogo šolskih knjig, izseljenki referat, skladišče tehničnega oddelka itd. Ti prečni bloki so prav za prav samostojna poslopja, čeprav so vključena v celoto ter lahko rečemo, da bi stali ob Knafl-

ki med razširjenimi poslopi. Med obema ulicama, kakor rečemo, bi pa bili tudi direktni prehodi.

Načrt je pa tudi posrečen v arhitektonskem pogledu, ker je muzejsko poslopje vezano s poslopijem hranilnice tako, da zaradi neenakih pročelij ne prihaja do izrazne neskladje pročelja muzejskega poslopja s poslopijem hranilnice. Srednja prečna trakt sta za nadstropje višja od celotnega kompleksa, a čimer je doseženo mirno ravnovesje blokov. Projektant je predvsem upošteval, da je čim več sob solčnih. Proti severu so pa obrnjene sobe, ki morajo imeti mirno svetlobo, n. pr. tehnični oddelk.

CELO 35 REZERVNIH SOB

Načrt bi seveda izgubil svoj pomen, če bi po njem ne bilo dovolj prostora za vse banke urade. Projektant je upošteval podatke ekonomskega urada banke uprave glede števila in razvrstitve prostorov. Pač

Pogled na kompleks banških poslopij od gledališča proti Šubičevi ulici

misel prof. Plečnika. Toda ta zamisel izključuje možnost, da bi se lahko združili vsi uradi banke uprave pod streho enega samega stavbnega kompleksa. Zato je prof. Vurnik s svojim učencem D. Blagajcem v svoji šoli za arhitekturo proučil vprašanje zazidave Muzejskega trga ter izdelal načrt, ki bi po njem bilo dovolj prostora za vse urade banke uprave.

Z NOVIMA POSLOPJEMA MUZEJ IN HRANILNICA POVEZANI V CELOTO

Izhodišče pri reševanju problema zazidave Muzejskega trga je bila prof. Vurniku prof. Plečnikova zamisel; po nji se naj povežeta poslopje banovinske hranilnice in muzeja z dvema ožjima traktoma v celoto tako, da bi poslopja obkrožala manjši, a lepo zaključen trg. Seveda bi bil trg javno dostopen iz obeh ulic Knafljeve in Šubičeve, in bi ne imel pomena le za banke urade. Pod novima blokoma bi bil namreč prost prehod, kar je prednost tudi zato, da so poslopja bolj zračna.

ljavi in Šubičevi ulici po tri bloke, ki segajo s prečnimi pročelji tik do ulice (ob Knafljevi ulici do črte poslopja Narodne banke in Narodne tiskarne, dočim bi bilo zvezno krilo umaknjeno v črto muzejskega poslopja). V novih poslopih v pritličju med sedanjimi hranilnico in muzejem bi bila razen lokalov stanovanja za uslužbence. Upravniško stanovanje bi bilo v pritličju hranilnice. Zvezni krili in prečna bloka ob hranilnici in muzejem poslopi bi bili dvonadstropni, srednji prečni blok bi pa bil tri nadstropij visok.

SREDI TRGA RIBNIK — PROSTOR ZA KRALJEV SPOMENIK

Trg bi imel štiri dovoze, iz vsake ulice po dva, in sicer ob hranilnici in sedanjem muzeju. Razen tega bi pa bili še prehodi med obema ulicama pod arkadami med prečnimi bloki. Na trgu bi bil iz arhitektonskih vidikov lep bazen ribnik pri glavnem vходу ob koncu bazena pa bi bil primeren prostor za večji spomenik. Morda bi bil to naj-

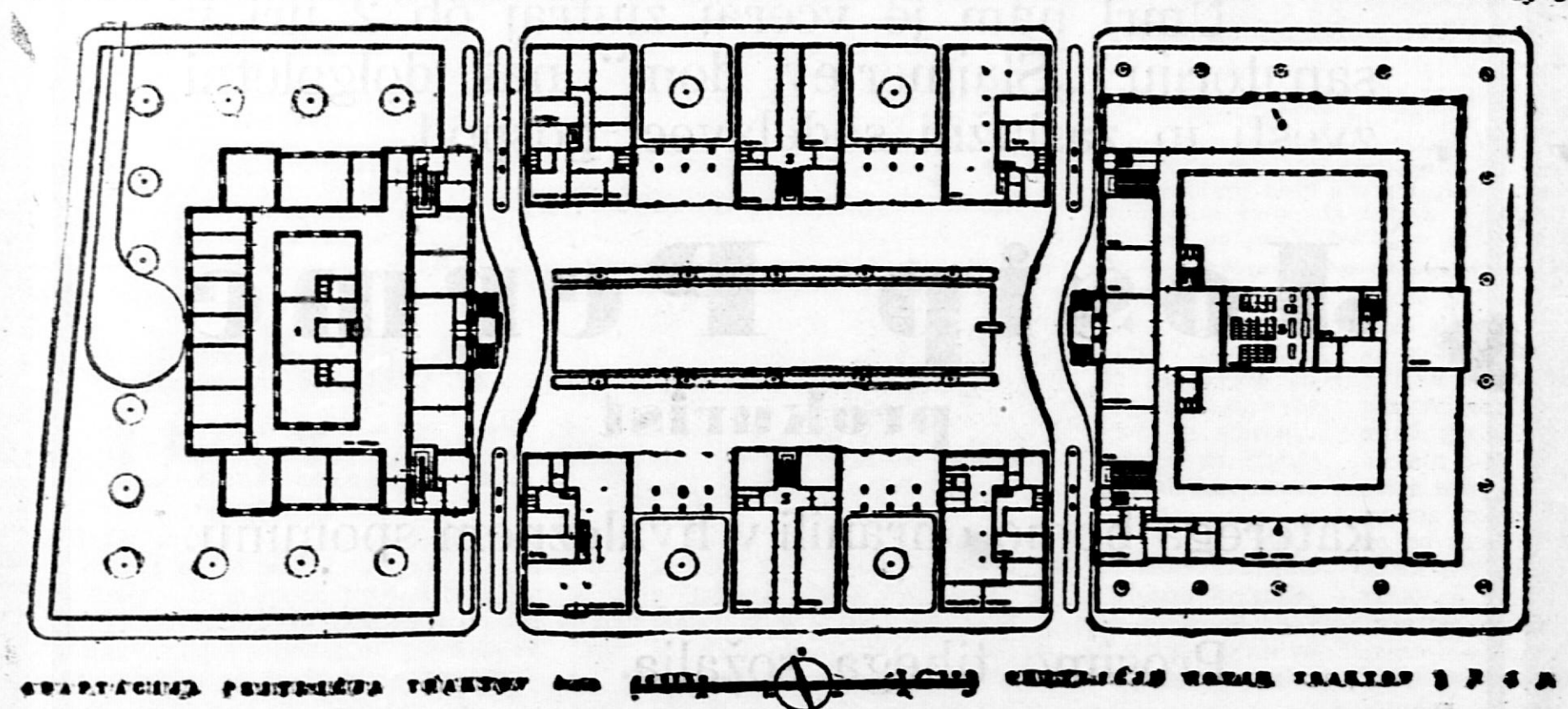
pa ni prostorov za stanovanj baze in podana. Toda po tem načrtu je še celo 36 razvrstnih sob. Zato bi bilo nedvomno dovolj prostora za dogledni čas.

ZIDALI BI POSTOPNO — 20 MILIJONOV DIN STROŠKOV

Na banški upravi že nekaj let resno razmišljajo o združitvi svojih uradov v enem samem stavbnem kompleksu v središču Muzejskega trga. In v rešitvi bi bila to idealna rešitev, če bi trg bil zazidan v skladu s sodobnimi urbanističnimi načeli, ki jih upošteva prof. Vurnikov načrt in ki bi ga lahko dovolila tudi mestna občina. Seveda je pri ureditvi tako velikega načrta vprašanje stroškov največjega pomena. Samo po sebi se razume, da računajo tudi na banški upravi z znanimi stroški. Baje je ban. tehnični oddelk izdelal proračun stroškov po svojem načrtu, in sicer 20 milijonov Din. Tudi ureditve prof. Vurnikovega projekta bi ne bilo dražje.

Zidali bi lahko postopno, in sicer bi

STUDIJA ZA NOVO BANSKO PALAČO NA MUZEJSKEM TRGU V LJUBLJANI

PREZIDAVA, KI BI NE BILA V SKODO MUZEJSKEMU POSLOPJU

Muzejsko poslopje bi bilo prezidano samo nekoliko v notranjosti, kolikor bi pač bilo potrebno, da bi služilo namenu banke reprezentativne palače. Klet bi prezidali za garaže. Nekoliko bi bilo treba preurediti glavno vežo, dvorišče in glavno stopnišče s prostori za garderobe ter oba vogala na vzhodni strani, kjer bi se priključili novi zvezni krili.

Banovinska hranilnica bi bila povečana na južni strani tako, da bi bil prizidek prav tako velik, kakor je staro poslopje. V sredini tega povečanega poslopja je arhitekt določil prostore za banovinski svet: sejno dvorano, klubske sobe, garderobe, hišno okrepčevalnico itd. Glavni vhod v to

boljši prostor za kraljev spomenik. Valvatorjev spomenik bi pa morali seveda prestaviti. Zanj bi novi trg ne bil več primeren, če zaradi tega, kar v sedanjem muzejem poslopi ne bi bilo več muzeja. Naj omenimo še, da bi v parkih med prečnimi bloki in ulico bili tudi primerni prostori za skulpturo.

ARHITEKTONSKA STRAN OSNUTKA

Iz tega kratkega opisa osnutka, ki ga najlažje ponasori slika, je še nekoliko razvidno, da je načrt posrečen v urbanističnem pogledu. Mesto bi kljub zazidavi ne izgubilo trga, odnosno okolica bi ne bila »preobtežena« preprisadeta zaradi večje zasidane površine. Trg, čeprav manjši in pravilno arhitektonsko zaključen, bi bil vendar še dovolj srdečen. Ob ulicah bi bili manjši pas-

biolo vse delo opravljeno v štirih etapah: najprej bi zazidali prizidek ob sedanjem poslopiju hranilnice, potem bi se lotili zidanja zveznih kril in končno bi prezidali muzejsko poslopje.

Za zazidavo Muzejskega trga vlada v naši javnosti veliko zanimanje. Pri tem ne gre le za interese banke uprave, temveč tudi mestne občine in javnost si želijo, da bi prišlo med obema upravama do primernega sporazuma v tem smislu, da bi banke uprava dobila prostore za uredotodoteno uradovanje brez prevelikih stroškov in ne na škodo lepote in smotrne ureditve mesta. Zato se nam je zdelo potrebno spregovoriti o prof. Vurnikovem načrtu.

Zadnja pot Frana Novaka

Ljubljana, 2. januarja. Lepred nastavljen v Leončiču je nastopil večer popoldne utemeljitelj slovenske stenografije v pokojni gimnazijski razreči Fran Novak svojo zadnjo pot. K večnemu počitku so prišli spremljati zaslužnega našega kulturnega delavca poleg bana dr. Načiča, ljubljanskega župana dr. Adlešiča in drugih predstavnikov naše javnosti: mnogi pokojniški stanovski tovariši, bivši sošolci, prijatelji, znanci in častilci, da se je razvil za vzvost z njegovimi zemskimi ostanki dolg žalni sprevod. Tih, miren je bil dan, kakor je teklo pokojniku tiho in mirno življenje v delu. Poleg žalujočih svojcev so spremeli pokojnika tudi mnogi njegovih prijatelji in častilci prav do rodniške grobnice.

Po pogrebni molitvi je stopil k od-

Naše gledališče

DRAMA

Sobota, 2. Aigentat. A. Nedelja, 3. ob 15. Repoštev. Mladinska predelava. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. ob 20. Konjenška patrola. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

• **Drvi bodo igrali v drami** Sominovo efektno dramo v treh dejanjih »Agentat«, v kateri nastopata kot nosilca edinih vlog ga. Mira Danilova in g. Ivan Levar. Delo je psihološka drama, ki slika posledice umora, ki ga je zagrešil eden izmed zakoncev. Predstava bo za red A.

OPERA

Sobota, 2. Vesela vdova. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. Nedelja, 3. ob 15. Ajda. Izven. Gostovanje tenorista g. dr. Adriana. Znižane cene od 30 Din navzdol. ob 20. Pri treh mladenkah. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

• **Gostovanje tenorista g. dr. Adriana v »Ajdi**. Naš rojak g. dr. Adrian, ki je dosegel s svojim »Trubadurjem« v petek zvečer nenavadno tople in prisrčen sprejem pri publiki, ki ga pozna in ceni že od njegovih prejšnjih gostovanj, bo pel v nedeljo ob 15. uri popoldne v partiji Radamesa v Verdijevi »Ajdi«. V tej vlogi, ki spada med pevsko najnapornejše in umetniško najzahtevnejše partije svetovnega repertoarja, bo imel naš gost priliko zopet blesteti s svojim izvrstno solanjem in izredno kultiviranim glasom. Ostala zasedba je običajna. — Ob 20. uri zvečer bodo ponovili izvrstno uspešno opereto »Pri treh mladenkah«, v kateri nastopata v glavnih partijah ga. Gjurgjenac in g. Kolacio. Nadalje sodelujejo: Španova in Cankarjeva, Zupan, Gorski, Petrovič, Žagar itd. Delo je doživelo pri publiki poln uspeh. Cene so znižane od 30 Din navzdol.

Lepa božičnica kranjskih Kolašic

Kranj, 31. decembra.

Med kranjskimi karitativnimi društvi stoji po svojih uspehih vsem na čelu agilo »Kolo jugoslovenskih sester«, katerega pripadajo kot marljive članice številne kranjske gospe in gospodične. Znanje so lepe božičnice in materinski dnevi »Kolašice« dolgo vrsto let, ob kateri pritičejo vsi z veseljem obdarovani številni revni šolski otroci in tudi revne družine iz mesta ter okolice. Zadnji meseci pred Božičem pomenijo za »Kolašice« dneve polne dela: Zbiranje daril v blagu in denarju, ko je treba obiskati vse »Kole« naklonjene privatne in trgovske stranke ter tovarne, nakar sledi sortiranje daril za dan božičnice, ki pomeni krono in rezultat vsega dela in truda, pa tudi čutno izkrenjena veselja za Kolašice, kojim je mogoče, da svojim večinomam že znanim siromakom dele darila kot priložnost za praznične božične dni. Božičnice »Kolašice« so res prav nekaj posebnega, le škoda da radi pomanjkanja brezplačnih večjih prostorov niso dostopne širši javnosti, ampak se morajo zadržati vrtiti v malih sobah narodne šole. Ko bo stalo novo šolsko poslopje, ki ima v načrtu tudi lepo dvorano, bo tudi v tem oziru bolje.

Letošnja božičnica »Kolašice« jugoslovenskih sester se je vršila 17. decembra na spominski dan blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedmitelja. Obdarovanih je bilo 99 šolskih otrok, 44 dečkov in 45 deklic s toplim perilom in obleko, kar se kažejo Kolašice same, deloma pa s čevlji in nogavicami. Vsa obdarovanca je prejel še hlebec boljšega kruha in nekaj peciva.

Drugi dan, 18. decembra so bili obdarovani mestni okoliški reveži deloma z živili, deloma s obleko. Obdarovanih je bilo 35 samostojnih oseb in 28 rodbin z živili in blagom. 10 oseb pa z blagom za perilo in obleko. Na priporočilo Protituberkulozne lige je Kolo obdarilo 10 posameznikov in rodbin z večjim številom otrok z različnim blagom za perilo. Razdelilo se je 240 kg pšenice in 30 kg koruzne moke, 40 kg krompirja in 50 kg masti. V gotovini se je darovalo 400 Din, dijaški kuhinji pa 500 Din.

prtemu grobu predsednik Stenografskega društva g. dr. B. Svetelj, da se poslovil od nepozabnega ustanovitelja slovenske stenografije. V svojem toplen govoru je omenjal, da se poseljuje danes ob očeta slovenske stenografije čisto njegovih učencev. Našim stenografom je za njih težko, kakor sinovom za očetom, saj jim je bil vedno ljubezniv in naklonjen kakor oče, vedno je prišel med nje veselje do dela. On ni bil samo tvorec naše dovične stenografije, temveč tudi veliki apostol, ki je stenografijo skoraj od prvih let svojega srednješolskega poučevanja vcepil v srca mladine. Stenografi mu ob grobu obljubljajo, da bodo njegovo bogato dedščino — stenografijo čuvale in širile, da bo lahko postala tudi pri nas splošno dobro izobraževanje. V naši kulturni zgodovini bo ohranjen Franu Novaku večni spomin in slava.

V imenu Stenografskega društva v Zagrebu se je poslovil od pokojnika član odbora, v pokojni direktor g. Nikola Žek. Pokojni Fran Novak je bil ob svoji 80-letnici rojstva imenovan za častnega člana zagrebškega Stenografskega društva. Konec so pa hrvatski stenografi počastili našega zaslužnega kulturnega delavca, če je omahnil v grob, že se morajo posloviti od njega. Končno je izrekel nekaj toplih besed pokojniku v slovo še prof. dr. Anton Dolar v imenu mariborskih stenografov.

Zdaj počivajo zemski ostanki Frana Novaka na njivi večnega mira, njegov spomin bo pa živl in samo med našimi stenografi, temveč tudi med vsemi, ki so tega srčno dobrega, značajnega in vzornega moža poznali ter cenili njegovo veliko delo.

Da je bila »Kolašice« omogočena tako izdatna obdaritev, gre zahvala za naklonjenost vsem dobrih darovalcem, zlasti pa tukajšnjim tvornicam (posebej naj omenimo »Jugosloveske«, »Testkildine«, »Intek« in »Jugobruno«) za darovano blago. Tudi Adamič pa za poklonjene nogavice. Darovali so pa tudi drugi trgovci in privatne stranke, kateri vsi brez izjeme so s svojimi prispevki omogočili, da je moglo Kolo Božičnico izvesti v zadovoljnim obsegu, pri čemer pa gre zasluga in zahvala tudi vsem Kolašicam, ki se niso strahle ne truda ne dela, da zberejo potrebna sredstva. Zaveza, da so pomagali svojemu bližnjemu v revščini in bedi, ki je glavni smoter vsake karitativne akcije, naj opravičeno in zaslužno navdaja tako darovalce kot Kolašice, katerim na tem mestu za lep uspeh čestitamo.

KINO MOSTE

Danes ob 20. in jutri ob 15, 17, 19. in 21. DVA SPOREDA: Boris Karloff v filmu strahu in groze »V R A N E« Neizkušeno dekle v rokah blaznega zdravnika. — Stanlio in Olio v smešnoporni burli »BARON MUNCHHAUSEN« Cene: Din 2,50, 4,50 in 6,50

Živilski trg

Ljubljana, 2. januarja. Danes se na trgu ni poznalo, da je tržni dan. Vlado je mirno kakor navadno po velikih praznikih. Toda najbolj čudno je, da se gospodinje niso niti mnogo zalagale s kislicami, zeljem in repo. Mesčanski žolodi so povsem izgubili orientacijo.

Trg je bil slabo zaseden. Zadnje čase je zelenjadni trg slabše zaseden predvsem zaradi mraza. Domače zelenjave ob tem času ni mnogo in prodajalci pogosto tvegajo, da jim na trgu zmrzne, preden jo prodajo. Branjevec na zelenjadnem trgu so založeni najbolj z dalmatinsko cvetočo, ki je zdaj poceni, po 5 Din kg, a vendar ne cvete kupčija. Če bo mraz trajal vzdržno, se bo domača zelenjava še podražila.

Sploh se pa za naše gospodinje letos odpirajo mnogo bolj uračne perspektive, kajti lani so bile cene v splošnem nižje. Lani je bilo tudi dovolj sadja na trgu še do velike noči po primernih cenah. Zlaj so pa kmetski prodajalci sadja na trgu zelo redki in res zimsko sadja sploh ni bilo na prodaj. Edino prekupevalke zalagajo trg z jabolkami, ki so nekoliko lepša celo po nad 6 Din kg. Namizna jabolka prodajajo branjevec na stalnem sadnem trgu. To blago je pa seveda še dražje.

Gospodinje tudi zelo občutijo podražitev jaje, ki so bila precej dražja že jeseni. Pred pomladjo se jaje najbrž ne bodo pocenila, toda niti tedaj si ne smemo obetati znatne pocenitve, ker je mestna trošarina na uvožena živila tako visoka. Zaradi trošarine so mnoge kmetice izogibljive našega trga in prodaja jaje je predvsem v rokah prekupevalk. Nikdar menda še ni bilo na trgu na prodaj toliko vložjenih, osušenih jaje kakor zadnje čase. Prodajalke, ki prodajajo sveža jaje, so nevoščiljeve konkurentkam, ki prodajajo vložena jaje z večjim uspehom. Zato so gospodinje na trgu od časa do časa priče kaj nenavadnega konkurenčnega boja, ko prodajalke na ves glas kriče, da prodaja njihovih konkurentka vložena jaje. Mestno tržno nadzorstvo je sicer predpisalo, da morajo prodajalke označiti z napisom, kakšna jaje prodajajo, toda gospodinje gledajo predvsem na ceno, prodajalke se pa seveda rada pobvali, da prodaja le sveže blago. Kupčije pa ni posebne nikjer, ker so jaje pridelava in čeprav spadajo med najvažnejša živila, so morali meščani začeti še celo bolj varčevati pri njih kakor pri mesu.

TEŽKA NALOGA

—O drugih ljudih ne smemo govoriti ali pisati nič slabega. Danes pa moram napisati nalogo o Ivanu Grozmem, — prvi sin očetu.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Amerika in njen 'over night'

Mesto Miami je staro šele 40 let, pa že proslavlja jubilej

Kako temeljita je razlika med starim in novim svetom, nam priča zopet jubilej ameriškega mesta Miami. V Evropi potrebuje mesto častljivo starost, najmanj 500 let, če hoče proslaviti jubilej, v Ameriki pa starost nikomur ne imponira. Ljudi cenijo tam samo dokler so sposobni za delo in če niso baš otroci sreče, morajo trdo delati, da so na stara leta preskrbljeni. Toda takih ljudi v Ameriki ne cenijo posebno visoko, ker so pač ljudje starega sveta. V starem svetu naj večina ljudi dela in varčuje, v Ameriki je pa drugače. Tam velja geslo: 'over night' (čez noč) in vsak Američan hrepeni po tem, da bi postal človek 'over night', kar pomeni, da bi obogatel kar čez noč. To v novem svetu imponira in tak človek nekaj pomeni.

Prizor iz letoviškega življenja

Podobna je tudi usoda ameriških mest. Američani ne cenijo njihove starosti, temveč njihov razmah čez noč, njihovo naglo obogatitev. Ne smemo se torej čuditi, da mesto Miami ni še dočakalo niti svojega 50. leta, temveč da praznuje že svoj 40 letni jubilej. To za Ameriko povsem zadostuje, zlasti če gre za tako bogato mesto, kakor je Miami. Američani poročajo o tem mestu s posebnim zadovoljstvom 'over night'. Kaj pomeni ta 'over night' do slovnice? Rekord rekordov. Amerika je dožela rekordov in tudi bogastva. Danes si tam siromak, jutri pa že bodoči milijonar, danes prodajalca, jutri milijonarjeva žena ali filmska zvezda Hollywooda. To je človek 'over night'. Danes pustinja, čez nekaj let bogato in lepo napredujoče mesto, to je mesto 'over night'. Skratka, ta 'over night' pomeni v Ameriki čim hitreje nastati, čim hitreje obogateti. In po tem hrepeni vsak Američan.

Po bogastvu na hrepene seveda ljudje povsod, toda nikjer tako, kakor v Ameriki. Nikjer se tako ne pehajo za denarjem, nikjer jim ni bogastvo vse na svetu, če izvažamo redke poudince, ki se pa niti prav ne zavedajo, kako kratko je življenje na svetu in kako nespretno je oboževati zlatega teleta. Drugod po svetu se ljudje bolj ženo za zaslužkom, v Ameriki pa prvenstveno za bogastvom. V starem svetu se zadovoljujejo ljudje vsaj po pretežni večini z dobrimi plačili, in važen del njihovega življenja je v prvi vrsti zadovoljstvo, mir. Tega pa pravi Američan na pozna, kajti če ima še tako dobro plačo, vedno hoče še več in tako gre naprej brez konca in kraja. Čim bogatejši je, tem bolj si ga podvrže kot sužnja mamoni. Jasno je torej, da so Američani navdušeni za mesto Miami, ker je nastalo 'over night'.

To znamenito mesto proslavlja te dni svoj 40 letni jubilej. To ni težko, saj je Miami raj milijonarjev. Tam, kjer stoji zdaj to lepo in bogato mesto na polotoku Floridi, je bilo nekoč močvirje in nevarna puščava z dvema hišama. Tako je bilo še leta 1896. Pa niti ti dve hiši nista stali skupaj, temveč šest kilometrov narazen. V njih sta se naselili dve farmarski družini. Kljub vsem svarilom pred moskiti, malarijo in tropično mrzlico. Mnogi so prokorovali rodbinama skorajšno smrt. Toda to ju ni odvračilo od naselitve srečnega moškita. Prvi naseljenci so se z žilavo

vztrajnostjo lotili dela in kmalu je bilo močvirje izsušeno.

Čez 30 let je bilo močvirje že izpremenjeno v lepo idilično mestce, kakršni je v Ameriki na tisoče. To pa še ni bilo tisto, kar Američanom imponira, za kar se navdušujejo, to ni bil 'over night'. Kar je nekaj popotnik odkril izredno milo podnebje v novem mestecu. Jel pa je praviti o tem, prispelo je nekaj gostov, drugo leto jih je bilo že več, čez dve leti je dobilo mesto prvi hotel, prvi nebotičnik, potem je pa šlo hitro, mesto se je razvijalo v fantastičnem tempu. Nebotičniki so poginjali iz tal, mesto je dobivalo krasne ulice in trge, število gostov je bilo od leta do leta večje. V desetih letih je postalo mesto najznamenitejša letovišča na svetu. Zemljišča so se silno podražila. Menda ni sodežna nikjer na svetu tako draga kakor v tem mestu. Leta 1926 je potres

Leto 1937 in njegove astronomske posebnosti

Nekaj zanimivosti novega leta — Naše štetje ni pravilno

Leto 1937 je leto 7445—7446 bizantijske ere, 6650 julijanske periode, po Scaligeru je minilo od ustanovitve sveta 5891 let, po židovskem štetju 5697—5698, od ustanovitve Rima 2690, od julijanskega popravila kalendarja 1892, od popravljenega kalendarja po Gregorju XIII. 355, od sežiga mojstra Jana Husa 622 let.

Novo leto se pričinja po gregorijanskem kalendarju 1. januarja 1937, po židovskem je leto 5698 prestopno leto in ima 385 dni, začne se pa s 6. septembrom, po mohamedanskem kalendarju je 1353 navadno in se začne 14. marca 1937. Pustna nedelja bo 7. februarja, pepelnica sreda 10. februarja, evenska nedelja 21. marca, velika noč 28. marca, vnebohod 6. maja, binkošti 16. maja, Telovo 27. maja, prva adventna nedelja 28. novembra. Predpust bo trajal od 7. januarja do 9. februarja, torej samo 34 dni.

Pomlad se prične 21. marca ob 4.15, poletje 21. junija ob 21.12, jesen 23. septembra ob 12.13, zima pa 22. decembra ob 7.22. Letos bomo imeli dva solnina in en lunin mrk. Popolni solnini mrk 8. junija se pri nas ne bo videl, enako tudi ne delni lunin mrk 18. novembra. Delni solni mrk 2. in 3. decembra se v Evropi ne bo videl. Vlada letja je do 21. marca luna, od 22. marca pa Saturn. Omenbe vladarjev leta v kalendarju so preostanek starih časov, ko so ljudje verjeli, da vplivajo planeti na usodo ljudi. Let, ko sta vladala zla planeta Mars in Saturn, so se v starih časih ljudje bali, ker so veljala za nešrečna. Saturn je prinašal po praznovanju ljudi v starih časih hladna in deževna leta, slabe letine in lakoto, kugo in druge nelezive bolezni. Vladarji planet se vrste vedno po sedmih letih in nazadnje je vladal Saturn leta 1860. Takrat se je egiptovski svet po vsem svetu gospodarska kriza, drugih nesreč pa ni bilo.

Letos pišemo leto 1937, kar pomeni, da je minilo 1937 let od Kristusovega rojstva. Dokler se ni znanost podrobneje pečala s proučevanjem spreminjanj okoliščin Kristusovega rojstva, si ni nihče upal niti domniti o tem, da bi bilo naše štetje napačno. V novejšem času pa se oglašajo vedno več učenja, ki trdijo, da se Kristus ni mogel roditi leta 1, našega štetja in da je torej naše štetje napačno.

Po evanĝeliju sv. Luke je bil rojen Kristus v času, ko je bil v Siriji namestnik Cyrenus. Najnovejša raziskavanja so pa točno pokazala, da je bil Cyrenus ali s pravim imenom Publius Sulpicius Quirinus, sirskega prokonzul v letih 11 do 9 pred Kristusovim rojstvom. V tem času je bil v Siriji civilni upravitelj od leta 8 do 5 pred Kristusom, potem pa poveljujoči general, kar je pomnilo več, nego civilni upravitelj. Kristus se torej ni mogel roditi prej, nego leta 5 pred našim štetjem.

Po evanĝeliju sv. Matevža so se prišli Jezusku v Betlehem pokloniti orientalski magi, ki so se najprej ustavili pri kralju Herodu, da bi se z njim posvetovali. Moderna raziskavanja so pa pokazala, da je umrl Herodes že spomladi leta 4. pred našim štetjem. Tudi iz tega je torej razvidno, da se je Jezus rodil pred tem letom. Druga okoliščina, spremljajoča Kristusovo rojstvo, je čudna zvezda, ki je oznanila haldejskim astronomom (torej tistim pobožnim modrijanom, ki jih poznamo po triletnem kot sv. Tri kralje, da se je rodil veliki kralj).

Zvezdoslovci, ki so proučevali lego zvezd v letih okrog Kristusovega rojstva, so bili in

uničili polovico mesta, toda to njegovega razvoja ni zadržalo. Hitro so vse porušene stavbe znova zgradili, gradilo se je tako hitro, da niso imeli niti časa za odstranitev ruševin, temveč so gradili nova poslopja kar kraj porušenih.

Zdaj šteje Miami 150.000 prebivalcev in prekaša po svoji lepoti in živahnosti celo sloviti Broadway v New Yorku. Življenje v mestu je zelo drago, navadnemu zemljanu nedostopno. Samo milijonarji preživijo vsako leto svoje počitnice, nekateri ostanejo v mestu tudi po šest mesecev in zato ni čuda, da domačini toliko zaslužijo. Ker se da zdaj kupiti tudi zunanjo lepota, seveda v mestu ne primanjkuje lepih žensk. Sicer pa tudi milijonarji sami privlačujejo neželje in si lahko izbirajo najlepše. Končno velja zdaj v Ameriki že tudi za 'over night', če je ženska vsaj enkrat v življenju letoviški gost slovitega letovišča. Zato se imenuje zdaj Miami raj milijonarjev in lepih žensk. Za svoje nelazerno bogastvo se mora zahvaliti samo milemu podnebnju. Daleč naokrog namreč ni nobenega industrijskega podjetja.

pomena, slutiti je pa tudi odločilni vpliv Američanke na angleško krono.

Osem Edvardov v Angliji

Osem Edvardov je vladalo v Angliji in skoraj vsi so živeli burno življenje. V marsičem so si bili podobni tudi po svojem značaju, tako recimo po viteštvu. Edvard I. je veljal svojčas za izbornega diplomata. Vojna, ki jo je vodil proti Filipu Krasnemu, se je končala s tem, da se je oženil z njegovo sestro in imel z njo 13 zakonskih otrok. Edvard II. je bil končan tragično. Njegovo življenje je ovekovečil Shakespeare. Zanimiv mož je bil Edvard III. Bil je organizator prve angleške armade in ustanovitelj angleške pomorske moči. Tudi Edvard III. je imel mnogo potomcev, med njimi zopet 13 zakonskih otrok. Nezakonske otroke je imel z Alice Pearesovo, ki jo je parlament izgnal iz Anglije. Čim je bilo pa končano zasedanje parlamenta, je pripeljal Edvard III. svojo ljubico nazaj, njene sovražnike je pa dal kruto kaznovati. Edvard IV. je imel tudi mnogo ljubavnih pustolovščin, bolj ali manj važnih. Edvard V. je umrl nenaravne smrti. Tudi Edvard VI. je umrl prerano.

Življenje Edvarda VII., deda Edvarda VIII. je dovolj znano. Tudi on je bil velj priatelj žensk in njegovo življenje je bilo polno ljubavnih doživljanj. Toda doba njegovega vladanja je bila slavna doba v angleški zgodovini.

Spreten lovec kač

Zelo spreten lovec kač je bolgarski kmet Kosta Tutčevski. Ne samo, da jih dresira in prireja z njimi predstave v svoji vili v Sofiji, ki si jo je kupil baš z njihovo pomočjo, temveč je odprl zdaj celo šolo, v kateri poučuje ljudi, kako je treba loviti kače. Ta svojevrstna šola je v Sofiji ob vznožju gore Pliva in bo menda prva te vrste na svetu. Tutčevski ni samo dober, temveč tudi strog učitelj. Svoje učence uči najprej na umetnih kačah, potem šele na živih. Kače ne smemo nikoli raniti, če jo lovimo. Najtežje se učenje Tutčevskega nauče spoznavati kače s pomočjo vonja. Vsaka kača ima namreč svoj poseben duh in lovec mora že po njem spoznati, s kakšno kačo ima opraviti.

Tutčevski uči svoje učence tako, da jim zaveže oči in jih odvode v izbo, kjer je več vreč s kačami. V vsaki vreči so posebne vrste kač in učence jih mora spoznati po njihovem duhu. Tutčevski se je prepričal, da bi malo ljudi, ki imajo tako dober vonj, da bi razločevali kače po duhu. Kdor se pa nauči spoznavati jih, mu ni treba nikoli kač iskati, ker jih zavoja že od daleč. Šola bolgarskega kmeta je velikega pomena za kmete, ker so si morali doslej pomagati pri lovu kač kakor so vedeli in znali.

Osveta zavrženega ljubimca

V podstrešni sobici neke hiše v Parizu je bila v božični noči umorjena 16letna hčerka kuharice Angele Costesove Marguerita Plasova. Mati je bila presenetljena z božičnim darilom, ko je pa prišla v njeno sobico, je našla hčerko mrtvo. Imela je prestreljeno žilo odvodnico tako, da je izkrevlela. Na oziromi je ležal listek, na katerem je bilo z okorno roko napisano: »Ustrelil sem Marguerito, ki jo imam nad vse rad, kriva je pa njena mati.«

Ta listek je policiji takoj pokazal sled za morilec. Dekleta je umoril 40letni brezposelni komornik Francois Vascon, ki je bil še nedavno ljubček Margueritine matere. Mož je na slabem glasu kot pijanec. V službi ga nikjer niso dolgo trpeli in tudi vdova Costesova ga je slednjič zapustila. Zadanje čase je pa jel laziti tudi za Marguerito in njeni materi je grozil, da bo nekaj storil, če ga bo pri tem ovirala. Mati se je bala za hčerko in vzela jo je k sebi, toda nasilnež jo je našel tudi pri njej. V božični noči je izkoristil priliko, ko je bila Marguerita sama doma, da se je neopaženo priplazil k nji in jo ustrelil.

Film o Dantonu prepovedan

Mogoč film o Dantonu, ki ga je izdelal režiser Max Reinhardt v Ameriki, po zadnjih vesteh sploh ne bo prišel v javnost. Francija in Anglija sta namreč posredovali, da je ameriška vlada film prepovedala, češ, da ni v skladu s sedanjimi svetovnimi priz-

devanji, da bi kazali po svetu tak revolucionarni film. Prepoved filma bo zadelo zlasti režiserja Maxa Reinhardta, saj mu je po svetih več mesecev dela in za svoj trud bi moral dobiti primeren delež od dohodkov filma.

Med ameriškim filmskim podjetniki je vzbudil ukrep ameriške vlade silno razburjenje. Scenarij za film je napisal Roman Rolland. Film sam je bil v glavnem izdelan po Rollandovi igri »14. julij«. Nekateri prizori gledalške igre so bili v celoti sprejeti v film, druge so pa posneli na temelju zgodovinskega raziskavanja.

Radioprogram

Nedelja, 3. januarja

8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.30: Telovadba (15 min. za ženske, 15 min. za moške, vodi g. prof. Marjan Dobovšek). — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. — 9.45: Verski govor: Sedanjí obraz Kine in misijoni (g. dr. Gracir Jože). — 10: Dopoldanski koncert radijskega orkestra. — 11.30: Otroška ura: Domače gledališče (vodi ga Marija Grošjeva). — 12: Kar imamo, to vam damo (plošče po željah). — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Slovenski vokalni kvintet (oddaja prekinjena od 14. do 16. ure). — 16: Zenska ura: Kaj mora vedeti žena o združništvu (ga Fr. Brodarjeva). — 16.20: Ura lahke glasbe (Magistrov šramel trio). — 17: Kmet, ura: Praščijereja s pesmijo — dvogovor (ing. Oto Muck). — 17.20: Koncert zbor balalajk »Ruslan«. — 18: Novoletna voščila narodov (prenos iz Berlina). — 18.30: Tih dom — burleska v enem dejanju. Po Courtielnu priredil V. Brajina, izvajajo člani Nar. gledališča v Ljubljani. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Predavanje akcije za razširjenje naše bolnišnice (g. primarij dr. Valentin Meršol). — 20: Slovenska ura: a) Pesni z onstran Karavank (plošče). b) Slov. dom in cvečje na Koroskem (ga dr. Angela Piskernik). — 20.40: Koncert lahke glasbe. Nastopi ga Marija Oberwalder s spremljevalnim radijskega orkestra in radijski orkester sam. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Koračnice in valčki (radijski orkester). — Konec ob 23. uri.

Ponedeljek, 4. januarja

12: Operetni venki (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Pester spored (radijski orkester). — 14: Vreme, borza. — 18: Zdravniška ura (g. dr. Anton Breclj). — 18.20: Reprodukcijski koncert na dveh klavirjih. — 18.40: Kulturna kronika: Slov. slovnstvo v preteklem letu (g. prof. Fr. Vodnik). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Predavanje akcije za razširjenje naše bolnišnice (primarij dr. Božidar Lavrič). — 20: Spominjski večer E. Adamiču (prenos iz Filharmonije). Sodelujejo: Zbor Glasbene Matice, Julij Betetto, Marjan Lipovšek (govor). Trboveljski slavski. Slovenski vok. kvintet, Učiteljski zbor. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Lahka glasba (radijski orkester).

Torek, 5. januarja

12: Česka lahka glasba (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Operni zbori (plošče). — 18: Kmečki trio (gg. J. Gregor, Fr. Nachförg, G. Stanko). — 18.40: Vzgoja in avtoriteta (g. dr. Stanko Gogala). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Predavanje akcije za razširjenje naše bolnišnice (primarij g. dr. Ivan Matko). — 20: Prenos iz Maribora. Sodelujejo: gđ. Jelka Igličeva, solista marib. opere, g. Saneč, solist marib. opere, sepiet bratov Živkov (umetniško vodstvo g. prof. Mirk) in šramel Močnik. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Daljne dežele v glasbenih slikah (plošče).

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM v šiški, telefon 33-87

Sijajna komedija

Tri mesece v raju

Robert Montgomery in Maureen O'Sullivan

Film je v nemški verziji

Predstave v soboto ob 7. in 9. v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9.

V nedeljo ob 11. uri matineja:

VSAKA ŽENA IMA TAJNO

Cena na vseh prostorih Din 3.50

ZAREKLO SE MU JE

— Gospod doktor, od vsega kolega se ne dam ločiti, raje umrjem.

— Če je tako, pa pridite k meni.

DVOUMNO

Gost: O, prosim, nikar se ne trudite, da bi me spremlili.

— Nasprotno, gospod, to mi je v veliko zadovoljstvo.

Georges Ohnet:

ZADNJA LJUBEZEN

Roman

Ob zadnjih zvokih malega orkestra pred gledališkim odrom se je zatega dvignila, na odru sta stala Perducieres in gospoda Tresorier in igra se je pričela z njunim dialogom. Potem je pa stopil na oder Armand med navdušenim ploskanjem, kar preveč navdušenim za to izbrano družbo.

Od tistega trenutka je komtesa de Fontenay pozabila na vse okrog sebe, vso svojo pozornost je osredotočila na edino bitje, ki je pomenilo za njo vse na svetu. Oči uprte v obraz svojega moža je sledila njegovim kretnjam s pozornostjo mornarja, iščočega na obzorju glasnike bližajoče se nevihte. Noben gib njegovih ust, nobena poteza njegovega čela, noben tresljaj njegovih trepalnic ni ušel njeni pozornosti. Tu sredi elegantne družbe je bil Armand izročen na milost in nemilost njeni pozornosti, odločeni priti do dna tajni njegovega življenja ali smrti.

Božajoč val radosti jo je objel, ko je videla Armanda, kako se bliža razsvetljeni ograji brez možnosti odvrniti od sebe pozornost, sam izpostavljen vsej njeni nenasitni radovednosti. Za drhtela je, ko je slišala njegov sveži in jasni glas, poln skritih čarov in ko je občudovala njegovo ponosno, sloko postavbo. Srce ji je bilo močno utripati in spreletela jo je zlo oznanjujoča bole-

6 Hladen pot ji je oblił čelo. V vlogi ljubimca je bil njen mož naravnost očarljiv, prav ni se mu ni poznalo, da je star že trideset let. Tega ji je postalo pri srcu, nevidna roka jo je prijala in postavila k Armandu. Tu so se naenkrat oglasili z mogočnim glasom vsi znaki bližajoče se starosti. On, on je bil mlad, zapeljiv, ustvarjen za ljubezen, a ona? Gorje! Ona je mogla ljubezen samo še čutiti, vzbujati pa ne več.

Zavest, da je bila varana ali pa da bo prav kmalu, jo je tako zabolela, da je morala trgati s čipkami obrobilni robec, da ni glasno kriknila. Megla ji je stopila pred oči, in tako ni videla, kaj se godi okrog nje. Iz daljave je slišala glasove igralcev na odru, sama se pa ni več prav zavedala, kje je in kaj se dogaja z njo.

Ta občutek nezvesti pa ni trajal dolgo. Kmalu se je zopet zavedla, strah, da postane predmet splošne pozornosti, ji je vnil izgubljene moči in tako se ji je posrečilo priključiti smehljaj na obraz. Jela se je premikati, da bi pregledala tesnobo, izgovarjala je glasno pohvalne besede o igralcih, lahko se je udarila s paljačjo po roki, kakor da hoče pozvati druge k ploskanju.

Sredi tega radostnega doživljanja se je komtesa obrnila in prepričala, da ni nihče opazil njene trenutne slabosti. To jo je deloma pomirilo. Temu energičnemu bitju je bila neznanost za sama misel, da bi mogel kdo opaziti sledove njenih muk in da bi ljudje pasli na tem svojo škodoželjnost. Potolajila jo je zavest, da je ostala njena tajna prikrita Pazljivo je sledila igri na odru, razvijajoči se lahko pred njenimi očmi sredi šepetanja gledalcev. Gledališka igra ji je bila dobrodošla razvedrilo. Skenila je pragniti si mračne misli iz

glave in misliti samo na igro. In res ji je nekaj časa obraz tako žareč, da je preslepli celo tiste, ki so jo najboljše poznali.

Tudi Armandu je bilo tesno pri srcu kakor njegovi ženi, odleglo mu je pa, ko je zagledal sredi gledalcev njen nasmejani obraz. Gotovo ni nikčesar slutila. Njegov nenadni odhod z doma je ostal neopažen in ne bo mu treba odgovarjati na mučna vprašanja. Začutil je v sebi toliko radosti, da se mu je dotlejš mračni obraz zjasnil. Njegov nežni pogled se je ustavil na komtesi in igral je samo za njo. Njegova vloga je bila posvečena nji. Tako je skušal najti v tej množici ljudi tajno zvezo med njo in seboj.

Bil je izredno priključljiv. Človek bi mislil, da izumlja vedno nove načine posebnega osebnega čara v svojem vedenju, kar mu je šlo tako gladko, da je bil zmagovalac kakor še nikoli poprej. Hotel je ugajati in to se mu je v polni meri posrečilo. Med burnim ploskanjem je zastor padel. Visoka gospoda, tako skopa v odobnavanju, se kar ni mogla umiriti tako jo je bil razgrel in razvel Armand s svojo igro.

Igralce so še dolgo klicali pred zastor, potem so pa hoteli od vseh strani čestitati komtesi.

Počasi je navdušena družba zapuščala dvorano. In pritisnila je na buffet v jedilnici. Igralci so se bili že preoblekli in pomečali so se med gledalce, obsuti od vseh strani s pokloni in hvalo. Toda vsi so kazali le na avtorja. Armand je bil že zopet isti kakor vedno. Hodil je od skupine do skupine, za vsakega je imel prijazno besedo, tu se je dobrodošno nasmehnil tam prijazno poklonil. Baron de Cravant, ki je bil končno rešen dolžnosti straziti k igralcem vođeče vohode, je jel opazovati grofa

in komteso. Videč oba tako pomirjena in vesela, se je vpraševal, ali niso bile samo težke sanje to, kar se je bilo zgodilo. Mar se mučni prizori, drama pred komedijo na odru, sploh ni bila odigrala v Armandovem kabinetu? Kaj res ni videl solza komtese de Fontenay, ko je opazila odsotnost svojega moža? Še vedno so mu zvenele v ušesih sestričine besede pred njenim odhodom iz sobe: Niti besede o tem, on ne sme slutiti, da sem bila tu, da sem čitala to brzojavko... Nji namreč je bila znana vsebina one usodne brzojavke, njemu, Cravantu pa ne. Ali gre tu za denarno ali za srčno zadevo, da je grof tako nemudoma odšel z doma, baš ko je bila njegova navzočnost doma nujno potrebna? Cravant se je nasmehnil. Denar? Pri ogromnem Armandovem premoženju. To je bilo mogoče. Denar ni mogel igrati nobene vloge. Torej ženska? Ljubavna pustolovščina? Baron je odkimal z glavo. Mar grof ni ljubil svoje žene? Njuno intimno razmerje po desetih letih zakonskega življenja je bilo predmet splošnega občudovanja. V tej družinski škandalov tako vajeni družbi nikoli ni padla nobena dvomna beseda o Armandu in komtesi. Od ust do ust je šel samo glas, da je njun zakon vzoren. V družbi mu ni bilo para. Torej ne gre niti za denar, niti za ljubavno pustolovščino. In vendar je moralo biti nekaj resnega. Tako izobražena in energična žena kakor je komtesa de Fontenay bi ne bila zaradi malenkosti tako razburjena. Tu je moralo biti nekaj takega, in resnega, kar je spravilo v nevarnost komtesino srečo. Armand je pa ostal v krožku mladih žen in kramljal z njimi tako neprislusno, da bi človek zaman iskal na njegovem obrazu sledove težkih notranjih doživljanj.

.....a, Knafljeva ulica šte. 5

Urednje Josip Zupančič — Za Narodno tiskarno: Fran Jeran — Za upravo in inseratni del: Anton Christof. — Vsi v Ljubljani.